

İRAKLI KOBAXIDZENİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINA SƏFƏRİ BAŞA ÇATIB

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidzenin Azərbaycan Respublikasına səfəri yanvarın 17-də başa çatıb.

Səfər çərçivəsində Gürcüstan hökumətinin başçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Baş Nazir Əli

Əsədov ilə təkbətək görüşlər keçirib..

İki ölkənin baş nazirlərinin rəhbərliyi ilə Gürcüstan - Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlığın Hökumətlərarası Komissiyasının 10-cu iclası keçirildi.

İrakli Kobaxidze səmimi qəbula və qonaqpərvərliyə görə Azərbaycan Prezidentinə və Baş nazirinə təşəkkür edib və ikitərəfli münasibətlərin inkişafının vacibliyini vurğulayıb.

"Bu münasibətlərin və dostluqların daha da dərinləşməsi bizim üçün son dərəcə vacibdir. Bunun həm bizim üçün, həmçinin, əminəm ki, Azərbaycan üçün də strateji əhəmiyyəti var. Mən bir daha şəxsən prezident Əliyevə Gürcüstana və gürcü xalqına yönəlik dəstəyinə və Gürcüstan - Azərbaycan münasibətlərinin dərinləşməsinə verdiyi töhfəyə görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm", - deyə Baş nazir bildirib.

Məlumatı Gürcüstan hökumətinin administrasiyası yayıb.

GÜRCÜSTANDA 613 NƏFƏR MƏHKUM ƏFV OLUNUB

Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvili 613 məhkum şəxsi əfv edib.

Bu barədə Mixeil Kavelaşvili özünün sosial şəbəkə hesabında məlumat yayıb.

Məlumata görə, əfv Epifaniya bayramı ilə əlaqədar həyata keçirilib və "humanizm prinsipinə" əsaslanır.

"Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvili Epifaniya bayramı ilə əlaqədar 613 məhkum əfv edib. Gürcüstan Prezidentinin Konstitusiyaya ilə ona verilmiş səlahiyyətdən istifadə etməsi humanizm prinsipinə və dövlət maraqlarına əsaslanır. Nümayiş etdirilən humanist yanaşma sayəsində əfv edilən şəxslərə ailələrinə qayıtmaq və cəmiyyətin tamhüquqlu üzvləri olmaq imkanı verildi," - deyə Mixeil Kavelaşvilinin "Facebook" səhifəsində yayılan məlumatda qeyd olunub.

TRAMP ABŞ-NİN 47-Cİ PREZİDENTİ KİMİ AND İÇİB

ABŞ-nin 47-ci prezidenti Donald Tramp and içərək vəzifəsinin icrasına başlayıb.

Mərasim təxminən min nəfərin yerləşə biləcəyi Konqresin mərkəzi salonu olan Rotundada 40 ildən sonra ilk dəfə baş tutub.

Respublikaçı Konstitusiyaya və İncil kitabına əlini qoyaraq andi içib.

Bununla da Tramp ABŞ tarixində fasilə ilə ən yüksək dövlət vəzifəsini tutan ikinci prezident olub. Əvvəllər buna yalnız Qrover Klivlend (1885-1889-cu illərdə və 1893-1897-ci illərdə) nail olmuşdu. Tramp hazırda ABŞ-ın 45-ci və 47-ci prezidentidir.

Trampla yanaşı, 40 yaşlı Ceyms Devid Vens də vitse-prezident kimi and içib.

İ. KOBAXİDZE DONALD TRAMPİ TƏBRİK EDİB

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze Donald Trampı yenidən Amerika Birləşmiş Ştatlarının prezidenti seçilməsi münasibətilə təbrik edib.

Bu barədə o, X sosial şəbəkəsində qeyd edib. Baş nazir bildirib ki, Donald Trampın rəhbərliyi global sülhü təşviq etməlidir: "Onun rəhbərliyi global sülhü təşviq etməli və ABŞ-Gürcüstan münasibətlərini gücləndirməlidir. Prezident Tramp, bu mühüm yolda sizə uğurlar arzulayıram!" - deyə İrakli Kobaxidze qeyd edib.

GÜRCÜSTANDA BU İL BAŞ TUTAÇAQ BƏLƏDİYYƏ SEÇKİLƏRİNİN VAXTI ELAN OLUNUB

Bu il Gürcüstanda 4 oktyabr tarixində bələdiyyə seçkiləri baş tutacaq.

Bu barədə Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) məlumat yayıb. Qeyd olunub ki, bələ-

diyyənin nümayəndəlik orqanının - özünüidarəetmə şəhəri/özünüidarə icmasının şurası və merinin növbəti seçkiləri 2025-ci il oktyabrın birinci şənbə günü (4 oktyabr) tarixində baş tutacaq. Mərkəzi Seçki Komissiyası bələdiyyə orqanlarına seçkilərdə iştirak etmək istəyən siyasi partiyaları qeyd olunan hüququ əldə etmək üçün bütün zəruri prosedurları vaxtında həyata keçirməyə çağırıb.

GÜRCÜSTANLA AZƏRBAYCAN ARASINDA İQTİSADI ƏMƏKDAŞLIQ MÜZAKİRƏ OLUNUB

Gürcüstanın ətraf mühitin mühafizəsi və kənd təsərrüfatı naziri Davit Sonqulaşvili Azərbaycanın Gürcüstandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Faiq Quliyevlə görüşüb.

Görüş zamanı tərəflər iki ölkə arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarını müzakirə ediblər.

"Kənd təsərrüfatı və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində səmərəli və uğurlu əməkdaşlığımızın əsasında ölkələrimiz arasında mövcud olan tarixi dostluq münasibətləri dayanır", - deyə D. Sonqulaşvili bildirib.

Azərbaycan səfiri nazirə yeni vəzifəsində uğurlar arzulayıb.

"Ətraf mühitin qorunması və kənd təsərrüfatı bizim üçün əməkdaşlığın maraqlı sahələridir.

Düşünürəm ki, birgə bir çox qarşılıqlı maraq doğuran layihələri həyata keçirəcəyik", - deyə F. Quliyev vurğulayıb.

TBİLİSİDƏ 100 YAŞI TAMAM OLAN ŞƏXSLƏRƏ HƏR İL 10 MİN LARİ MÜKAFAT VERİLƏCƏK

Tbilisidə qeydiyyatda olan 100 və daha yuxarı yaşda olan vətəndaşlar üçün mükafat 10 min lariyə qədər artırılıb.

Bu barədə Tbilisi hökumətinin iclasında Kaxa Kaladze məlumat verib.

O bildirib ki, bu günə kimi, Tbilisi meriyası 100 yaşı tamam olan şəxslərə 1000 lari verirdi, bundan sonra isə bu rəqəm 10 dəfə artırılır:

"Bu günə kimi, Tbilisi sakinlərinin 100 yaşını tamam olanda meriya ona min lari məbləğində mükafat verirdi. Qərara gəldik ki, mükafat on dəfə artırılacaq və 100 və ya daha çox yaşda olan insanlar üçün 10 min lari təyin edilsin. Ötən il 57 nəfər sözügedən mükafatı alıb, onlardan 23-ü 100, 34-ü isə 101 və daha yuxarı yaşda olub.

Mən bu insanlara ilk növbədə can sağlığı, uzun ömür arzulayıram. Mükafatı almaq üçün vətəndaş və ya onun nümayəndələri Tbilisi meriyasının Səhiyyə və Sosial Xidmətinə müraciət etməlidirlər. Ərizəyə 100 yaşına çatmış vətəndaşın şəxsiyyət vəsiqəsi və son bir ildə Tbilisidə daimi qeydiyyatda olması haqqında vətəndaşlıq vəziyyəti aktları orqanından verilmiş məlumat vəsiqəsi əlavə edilməlidir. Sözügedən proqramdan 2025-ci ilə qədər faydalanmış yaşlılar artıq ərizə yazmaq məcburiyyətində qalmayacaq və müavinət birbaşa hesaba daxil ediləcək", - deyə Kaxa Kaladze bildirib.

BAŞ NAZİR TÜRKİYƏDƏ BAŞ VERƏN FƏCİƏ İLƏ ƏLAQƏDAR PREZİDENT ƏRDOĞANA BAŞSAĞLIĞI VERİB

Baş nazir İrakli Kobaxidze Türkiyənin Bolu bölgəsinin Kartalkaya Xizək Mərkəzində otelə də baş vermiş faciə ilə əlaqədar Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğana və türk xalqına başsağlığı verib.

Hökumət başçısı bu barədə X sosial media hesabında qeyd edib. İrakli Kobaxidze başsağlığında türk xalqı ilə həmrəylik ifadə edib: "Türkiyədə, Kartalkaya dağ-xizək kurort otelində baş verən faciə 78 nəfər ölüb, 51 nəfər isə yaralanıb.

darindən kədərlandırdi. Bu faciə ilə əlaqədar kədərinizi bölüşür, halak olanların ailələrinə başsağlığı veririk və türk xalqı ilə həmrəylik", - deyə Kobaxidze qeyd edib. Xatırladaq ki, bu gün Türkiyədə Kartalkaya xizək kurortunda yerləşən otellərdən birində yanğın baş verib. İstanbulun 270 kilometrliyində yerləşən Kartalkaya xizək kurortunda baş verən yanğın zamanı 78 nəfər ölüb, 51 nəfər isə yaralanıb.

BAŞ NAZİR: UNİVERSİTET İSLAHATLARI ÜZƏRİNDƏ İŞLƏYƏCƏK HÖKUMƏT KOMİSSİYASI YARADILACAQ

Baş nazir Irakli Kobaxidzenin sözlərinə görə, universitet islahatları üzərində işləmək üçün hökumət komissiyası yaradılır.
Bu barədə o, hökumətin icla-

sında bildirib.

"Çox mühüm və ambisiyalı bir vəzifə qarşısında - universitet islahatları sahəsində. Biz universitet islahatları üzərində işləyəcək hökumət komissiyası yaradırıq. 4 illik perspektivdə ölkəmizdə ali təhsil sistemini əsaslı şəkildə dəyişdirməliyik. Bildiyiniz kimi, bu gün ölkəmizdə ali təhsil keyfiyyəti qənaətbəxş deyil. Bu sahədə çox böyük resurslar mövcuddur. Biz hər bir resursdan maksimum dərəcədə istifadə etməliyik ki, 4 il ərzində keyfiyyətə yenilənmiş bir sistem əldə edək. Tamamilə mümkündür ki, 4 il

ərzində Gürcüstanın tələbəsi burada elə ali təhsil alsın ki, o, Avropa ölkələrində alacağı təhsilə bərabər olsun. Bunun üçün plan hazırlanmalıdır və hökumət komissiyası bunun üzərində işləyəcək. Hökumət komissiyasının rəhbəri Təhsil naziri Aleksandre Tsuladze olacaq. Komissiyanın katibi isə Baş nazirin təhsil və elm üzrə müşaviri Levan İzoria olacaq. Heç bir gün və həftə itirə bilmərik. Bizə intensiv iş lazım olacaq ki, 4 il sonra qoyulan məqsədə çatmağa nail ola bilək", - deyərək Irakli Kobaxidze bildirib.

Sitat güşəsi

"Prezident Tramp çox iddialı plan elan edib, bu, "Dərin Dövlət"i məğlub etmək planıdır və biz prezident Trampa bu məsələdə uğurlar arzula-
maq istəyirik".

**İrakli Kobaxidze,
Gürcüstanın Baş naziri.**

**Donald Tramp,
ABŞ-nin yeni seçilmiş Prezidenti.**

"Ölkəmiz son illər çox əziyyət çəkib, amma biz onu şöhrətə qaytaracağıq. Biz şəfqətlə, cəsarətlə və bənzərsizliklə dolu bir ölkə olacağıq. Bizim gücümüz bütün müharibələri dəyandıracaq və qəzəbli, qəddar və gözlənilməz olan

dünyaya yeni birlik ruhu gətirəcək".

GÜRCÜSTANIN AZƏRBAYCANDAKI SƏFİRİ 20 YANVAR FACİƏSİ ŞƏHİDLƏRİNİ YAD EDİB

Gürcüstanın fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Zurab Pataradze Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərləri və Gürcüstan səfirliyinin əməkdaşları ilə birlikdə 35 il əvvəl Vətənin azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsini ehtiramla yad edib.

Bu barədə səfirliyin "Facebook" sahifəsində paylaşım edilib.

"1990-cı il yanvarın 20-də sovet qüvvələrinin nümayişçilərə qarşı vəhşicəsinə basqınları nəticəsində dinc sakinlər öldürüldü.

Onların xatirəsini ehtiramla yad etmək üçün diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərləri "Şəhidlər xiyabanı"nda Vətən uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin məzarlarına gül-çəçəklə bəzədilər.

20 Yanvar Azərbaycan xalqının yaxın tarixinə ən faciəli, eyni zamanda, qəhrəmanlıq səhifələrindən biri kimi, Vətənin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə günü kimi daxil olub"

Qeyd edək ki, bu il Azərbaycanda 20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümüdür.

Azərbaycanın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə tarixinə qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olmuş 1990-cı il yanvarın 20-də Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları irəli sürən Ermənistanın təcavüzkar hərəkətlərindən və keçmiş SSRİ rəhbərliyinin onlara havadarlığından hiddətlənən, Bakının küçələrinə və meydanlarına çıxaraq buna öz qəti etirazını bildirən geniş xalq kütlələrinə qarşı Sovet

ordusunun döyüş hissələrinin yeridilməsi Azərbaycanda misli görünməmiş faciəyə gətirib çıxardı.

Həmin faciəli günlərdə öz ölkəsinin, xalqının azadlığını, şərəf və ləyaqətini hər şeydən uca tutan mərd Vətən övladları canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucaldılar.

TRAMP 1500 NƏFƏRİ ƏFV EDİB

Donald Tramp Kapitolu binasına basqın etməkdə təqsirli bilinən 1500 nəfəri əfv edib.

Bu barədə CNN məlumat yayıb. Məlumat əsasən, ABŞ prezidenti Donald Tramp 6 yanvar 2021-ci ildə Kapitolu binasına soxulmaqda təqsirli bilinən 1500 nəfəri əfv edib. CNN-in məlumatına görə, Tramp artıq polisə hücum və əmlakı məhv etmək kimi bir sıra cinayətlərə görə məhkum olunmuş yüzlərlə

insanı da əfv edib. ABŞ-nin 47-ci prezidenti kimi rəsmi olaraq vəzifəyə başladıqdan sonra Donald Tramp Co Baydenin 78 sərəncamının ləğvi də daxil olmaqla bir sıra icraedici tədbirlərə imza atıb. Bu gün imzalanan digər tədbirlərə daha sərt immiqrasiya siyasəti, o cümlədən ABŞ-nin cənub sərhədində milli fəvqəladə vəziyyət elan edilməsi, ABŞ-nin Paris iqlim sazişindən çıxarılması və digər tədbirlər daxildir.

HƏMAS İSRAİL GİROVLARININ İKİNCİ QUPUNU YANVARIN 25-DƏ AZAD EDƏCƏK

Yanvarın 25-də fələstinli məbusların azad edilməsi müqabilində Qəzza zolağında saxlanılan israili girovların ikinci qrupu azad ediləcək.

Müvafiq bəyanat Fələstinin HƏMAS hərəkətinin Telegram kanalında paylaşılıb.

"HƏMAS təsdiq edir ki, məh-

bus mübadiləsinin ikinci mərhələsi [İsraillə razılığa əsasən] planlaşdırıldığı kimi - şənbə günü, yanvarın 25-də baş tutacaq", - deyərək bildirilib.

O gün azad edilməsi planlaşdırılan girovların sayı barədə hələlik məlumat yoxdur.

ABŞ SENATI RUBİONUN ABŞ DÖVLƏT KATİBİ VƏZİFƏSİNƏ NAMİZƏDLİYİNİ TƏSDİQLƏYİB

ABŞ Senatı Marko Rubionun ABŞ dövlət katibi vəzifəsinə təsdiq edilməsinə səs verib.

Bu barədə "CNN" televiziya kanalı icarə verib.

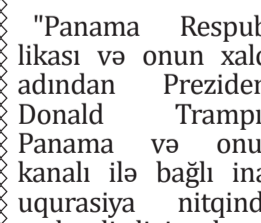
O, prezident Donald Tramp ad-

ministrasiyasında yuxarı palata tərəfindən təsdiqlənən ilk yüksək vəzifəli məmur olub.

Rubionun namizədliyinə 99 senator səs verib, heç biri də əleyhinə olmayıb.

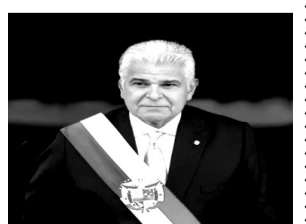

**Peter Sijarto,
Macaristanın xarici işlər
və ticarət naziri.**

"Panama Respublikası və onun xalqı adından Prezident Donald Trampın Panama və onun kanalı ilə bağlı inauqurasiya nitqində səsləndirdiyi bəyanatları qətiyyətlə rədd etməliyəm. Kanal Panamanın bir hissəsi olub və olaraq qalır, onun rəhbərliyi daimi neytrallığına ciddi riayət etməklə, Panama nəzarəti altında qalacaq".

**Xose Raul Mulino,
Panama Prezidenti.**

"Taxıl dəhlizi sazişi davam etdirilməlidir. Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyi taxıl dəhlizinin mümkün bərpası ilə bağlı danışıqları davam etdirir".

**Rəcəb Tayyib Ərdoğan,
Türkiyə Prezidenti.**

"Siyasi səbəblərə görə müəyyən təchizatçılara qarşı diskriminasiya Avropa əhalisinin həyat səviyyəsinə ciddi təsir göstərir".

**Peter Sijarto,
Macaristanın xarici işlər
və ticarət naziri.**

REGION XƏBƏRLƏRİ

Marneuli: BƏLƏDIYYANIN 2025-ci İL ÜÇÜN BÜDCƏSİ

Bələdiyyənin 2025-ci il üçün büdcəsi 64 644 000 lari müəyyən edilib.

Büdcə aşağıdakı prioritetlər üzrə bölüşdürülüb:

1. 15 804 700. 0 lari – Yol infrastrukturunu, su sistemi, xarici işıqlandırma və abadlıq.
2. 5 009 900. 0 lari – Təmizlik və ətraf mühitin mühafizəsi, tullantıların idarə olunması, yaşıllaşdırma.
3. 7 072 000. 0 lari – Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, ümumi təhsil.
4. 13 474 300. 0 lari – Mədəniyyət, İdman, Gənclik, Vətəndaşların maarifləndirilməsi.
5. 3 686 300. 0 lari – Sosial təminat.

6. 50 000. 0 lari – Gender bərabərliyinin təşviqi və vətəndaşların iştirakının dəstəklənməsi.
7. Kommunal infrastrukturun bərpası/saxlanması və s.

Sözügedən layihələr sakinlərin ehtiyaclarına uyğunlaşdırılıb və onlarla ünsiyyət əsasında müəyyənləşib.

Telavi: SOSIAL PROQRAMLARIN VƏ SƏHIYYƏ PROQRAMLARININ MALIYYƏLƏŞDIRİLMƏSİ ARTIB

2025-ci ildə Telavi Bələdiyyəsində 2024-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə səhiyyə və sosial təminat üçün hazırlanmış proqramlar və müvafiq xidmətlər üçün maliyyələşmə 18,8 faiz artıb.

İl ərzində Bələdiyyə zalında 20-dən çox aktiv sosial və sağlamlıq proqramı olacaq. Əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsinin maliyyələşdirilməsi davam etdirilir.

ՀԱՅԵՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԼԱՅԻՆ ԵՎ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԿԱՆ ԻՆՖՐԱՍՏՐԱԿՏՐԱԿՏՐԱ

2024 ԵՎԻԼ	2025 ԵՎԻԼ
3 593 486 ԼԱՐԻ	4 382 300 ԼԱՐԻ
	ՆՐԱԾ 18,8%

Dmanisi: 2025-ci İL TARİXİNDƏN BƏLƏDIYYƏ NƏQLIYYATI SAKINLƏRƏ PULSUZ XİDMƏT GÖSTƏRƏCƏK

Aşağıdakı əlavə istiqamətlər üzrə:

Hər çərşənbə

Saat 10:00-da Lökəndar kəndindən Dmanisi istiqamətində və saat 16:00-da Dmanisi şəhərindən Lökəndar kəndi istiqamətində;

Saat 10:00-da Qamışlı kəndindən Dmanisi istiqamətində və saat 16:00-da Dmanisi şəhərindən Qamışlı kəndi istiqamətində;

Saat 10:00-da Kakliani (Az-Gəyliyə) kəndindən, Boslebi kəndi, Dmanisi şəhəri istiqamətində və saat 15:00-da Dmanisi şəhərindən, Boslebi kəndi, Kakliani kəndi istiqamətində;

Hər bazar ertəsi və cümə axşamı

Saat 10:00-da Maşavera kəndi Dmanisi şəhəri 15:00-da isə Dmanisi şəhəri - Maşavera kəndi istiqamətində olacaq.

ՀԱՅԵՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԿԱՆ ԻՆՖՐԱՍՏՐԱԿՏՐԱԿՏՐԱ

2025 ԵՎԻԼԻՆ 14 ՈՂԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՄՍԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԿԱՆ ԻՆՖՐԱՍՏՐԱԿՏՐԱԿՏՐԱ

ՀԱՅԵՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԿԱՆ ԻՆՖՐԱՍՏՐԱԿՏՐԱԿՏՐԱ

Saat 10:00-da Kakliani (Az-Gəyliyə) kəndindən, Boslebi kəndi, Dmanisi şəhəri istiqamətində və saat 15:00-da Dmanisi şəhərindən, Boslebi kəndi, Kakliani kəndi istiqamətində;

Hər bazar ertəsi və cümə axşamı

Saat 10:00-da Maşavera kəndi Dmanisi şəhəri 15:00-da isə Dmanisi şəhəri - Maşavera kəndi istiqamətində olacaq.

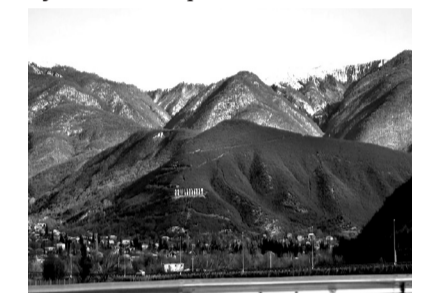
Saqareco: LAYIHƏNİN İCRASI SON MƏRHƏLƏDƏDİR

Saqareco Bələdiyyəsinin meri Avtandil Qulikaşvilinin təşəbbüsü ilə Koda kurort zonasında turizmin inkişafı və biznesin dəstəklənməsi üçün infrastrukturunu inkişaf etdirilməsi məqsədilə, "I♥Saqarejo" metal işıqlı konstruksiyasının quraşdırılması son mərhələdədir.

Quraşdırma artıq başa çatıb və bu mərhələdə işıqlar və məxfilik ekranı quraşdırılır.

Layihənin strateji məqsədi Saqareco Bələdiyyəsində turizmi

təşviq etmək və ziyarətçilərin sayını artırmaqdır.

BEYNƏLXALO HƏYAT

TOĞRUL ALLAHVERDİLİ: "İKİ ÖLKƏNİN DOSTLUĞU QAFQAZIN

İNKİŞAFINA XİDMƏT EDİR"

"Azərbaycan və Gürcüstan Qafqazda söz sahibi, sülhün, təhlükəsizliyin və inkişafın ən ümdə sütunlarından biridir".

Bu sözləri Azərbaycanın tanınmış QHT sədri, siyasi şərhçi Toğrul Allahverdili Prezident İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze arasında baş tutan işgüzar görüşü şərh edərkən bildirib.

Toğrul Allahverdili görüşün səmərəli keçdiyini və ölkələrimiz üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. O qeyd edib ki, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidzenin Azərbaycana səfəri, Gürcüstanda keçirilmiş seçkilərdən sonra ilk xarici səfər olaraq, tarixi əhəmiyyətə malikdir.

"Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze arasında baş tutan işgüzar görüşün çox səmərəli və ölkəmiz üçün olduqca əhəmiyyətli keçdiyini əminliklə deyə bilərik. Bu görüş haqqında danışarkən ilk öncə onu qeyd etməliyik ki, gürcü baş nazirin bu səfəri Gürcüstanda keçirilən seçkilərdən sonra ilk səfər kimi tarixə düşdü. Bu, cənab prezidentimizin nüfuzu, ölkəmizin isə Qafqazda söz sahibi olmasının təzahürüdür", - deyərək bildirib.

Seçkilərlə bağlı fikirlərini bildiren Allahverdili, Gürcüstanda son seçkilərin şəffaf və demokratik keçirildiyini, bu prosesin beynəlxalq müşahidəçilər tərəfindən də yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayıb. O qeyd edib ki, Gürcü xalqı bu seçkilərdə öz milli dəyərlərini, təhlükəsizliyini və inkişafını qorumağa sadıqlığını nümayiş etdirib.

"Seçkilərdən söz düşmüşkən, altını çizərək qeyd etmək istərdim ki, Gürcüstanda keçirilən son seçkilər tam şəffaf

keçirildi. Bunu istər dünya ölkələri, istər beynəlxalq müşahidəçilər də əminliklə təsdiq etdilər: Gürcü xalqı son seçkidə öz gələcəyini, milli dəyərlərini, tarixi irsini, təhlükəsizliyini və inkişafını qorudu. Gürcüstan son illərdə çox böyük inkişaf mərhələsindədir. İstər turizm, istər gürcü xalqının rifahı artan xətt üzrə inkişaf edir və bu inkişafda hakim partiyanın, xüsusən də İ. Kobaxidzenin müstəsna rolu danılmazdır. Gürcüstan - Azərbaycan tək indi deyil, 100 illərdir mehriban qonşu, strateji tərəfdaş, dost və heç vaxt problem yaşamadığımız yeganə sərhəd ölkələrimizdən biridir. İstər Azərbaycan, istər Gürcüstan Qafqazda söz sahibi, sülhün, təhlükəsizliyin və inkişafın ən ümdə sütunlarından biridir. Gürcü və Azərbaycan xalqı regionun inkişafında ən vacib xalqlar, milli mədəniyyət, tarixi irsi qorumaqda istər Qafqaza, istər dünyaya örnək ölkələrdir. Həmçinin qeyd etməliyik ki, bu inkişaf edən dostluğun səbəbkarlarından biri də Gürcüstandakı diplomatik korpusun daqiq və qarəzsiz işləməsi, işini layiqincə görməsidir. Şəxsən cənab səfir Faiq Quliyevin və diplomatik korpus əməkdaşlarının fəaliyyəti Cənab prezidentin Gürcüstanla bağlı siyasəti ilə uzlaşır; tamamlıq təşkil edir.

Gürcüstan həm də Azərbaycanın hər sahədə ən yaxşı tərəfdaşlarından biridir. Azərbaycana zərbə vurmaq istəyən ermənipərəst qüvvələr, sorosçular dəfələrlə gürcüstandan istifadə edərək Azərbaycanı hədəfə almağa cəhd etsələr də buna nail ola bilməmiş, Gürcüstanı sorosçuların Azərbaycana qarşı niçək olmasına imkan verməmişdir. Bu işdə hazırkı baş nazirin xidmətləri əvəzsizdir; danılmazdır.

Azərbaycan xalqı, eləcə də Qafqazın qalib lideri Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyev qonşu Gürcüstan xalqının, dövlətinin hər zaman yanında olduğunu dilə gətirib.

Təsədüfi deyil ki, ölkəmizdə səfərdə olan gürcü Baş nazir öz çıxışında da özəlliklə qeyd edərək bildirdi:

"Siz regionda fərqli bir Lideriniz və bizim üçün də nümunəsiniz. Siz ölkənizə dövlətinizin mənafeələrini qorumaqla rəhbərlik edirsiniz. Bu gün burada olmaq məndə böyük şərəf və məmnunluq doğurur."

Bəli, ölkə başçımız tək regionda deyil, həm də dünyada fərqli və düzgün stratejiya qurmağı bacaran, son illərdə dünyada baş verən saysız müharibələrin fonunda baxmayaraq ki, bizim torpaqlarda maskən salmışdılar; düşmənin sadə vətəndaşlarına, silahsız insanlara zərər vurmada nümünəvi müharibə aparmaqla, yalnız hərbi mövqeləri hədəf alaraq əsl döyüş ustalığı göstərərək bütün dünyanın diqqət mərkəzinə düşmüş və özünəməxsus müharibəsi ilə dünya ölkələrinin öz ordularına nümunə kimi göstərilməsinə nail olmuşdur. Bu gün Gürcüstanın baş nazirinin bu çıxışı əslində buna işarə idi və tam hədəfi göstərirdi", - deyərək Toğrul Allahverdili qeyd edib.

DAVİT ÇİXELİDZE: "AZƏRBAYCAN-GÜRCÜSTAN ƏMƏKDAŞLIĞI REGIONA KƏNAR MÜDAXİLƏ CƏHDLƏRİNİ NEYTRALLAŞDIRIR"

"Hökumət başçısının və xarici işlər nazirininin ilk səfərinin Azərbaycana olması bir daha ondan xəbər verir ki, Azərbaycan Gürcüstan üçün birinci

dərəcəli strateji tərəfdaş və dost ölkədir".

Bu sözləri gürcü siyasi ekspert Davit Çixelidze jurnalistlərə müsahibəsində deyib. O bildirib ki, Gürcüstan və Azərbaycan regionda mühüm rol oynayan iki güclü faktordur: "Gürcüstanın hökumət başçısının və xarici işlər nazirininin ilk səfərinin Azərbaycana olması bir daha ondan xəbər verir ki, Azərbaycan Gürcüstan üçün birinci dərəcəli strateji tərəfdaş və dost ölkədir. Gürcüstan bunu sadəcə sözlə deyil, siyasi addımlarlarda da göstərir. Baş nazir İrakli Kobaxidze əvvəllər də çıxışlarında bu tərəfdaşlığın region üçün

əhəmiyyətini vurğulayıb. Gürcüstan və Azərbaycan regionda mühüm rol oynayan iki güclü faktordur. Bu regionda həyata keçirilən layihələr eyni zamanda Avorpanın rifahına da təsir edir. Azərbaycan üçün Gürcüstan tranzit baxımından əhəmiyyətlidir. Bizim üçün isə Azərbaycan enerji baxımından kritik dərəcədə önəmlidir. Son illərdə Azərbaycanda sürətli iqtisadi inkişaf Gürcüstana da azərbaycanlı iş adamlarının investisiya marağını artırıb. Bu investisiyalar bizim ölkəmizin iqtisadi vəziyyəti, yeni iş yerlərinin açılması və ölkə büdcəsinə əlavə gəlir baxımından önəmli töhfədir". Ekspert Azərbaycan - Gürcüstan-

Türkiyə üçtərəfli əməkdaşlığının regionda sülhün və sabitliyin qorunması, yeni birgə iqtisadi layihələrin reallaşdırılması baxımından böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb: "Bu üçtərəfli əməkdaşlıq regionumuzun çəkisini artırır; həmçinin kənar müdaxilələrin neytrallaşdırılmasına xidmət edir. Biz son zamanlar Azərbaycanın daxili məsələlərinə Fransa tərəfindən müdaxilə cəhdlərini gördük. Gürcüstanda da belə cəhdlər edilir və bu hələ də davam edir. Bizim birgə söylərimiz müstəqilliyimizi, suverenliyimizi daha da gücləndirməyə imkan yaradır", - deyərək ekspert qeyd edib.

DİLİMİZİ DAHA YAXŞI ÖYRƏNƏK!

(Əvvəli ötən sayımızda)

Qəzetimizin 2 aprel 2021-ci il tarixli 23-24 sayılı buraxılışında "Hörmətli oxucular!" sərlövhəli yazının davamı olaraq Azərbaycan dilinin zənginliyini, şirinliyini duymaq, bilmək, onu təbliğ etmək və geniş oxucu kütləsini maarifləndirmək üçün gündəlik danışmaq vaxtı işlədilər və az işlədilər sözlərin mənaca təhlilinin oxuculara təqdimatını davam etdiririk:

♦ **Göz açma bilməmək** – fürsət, vaxt tapa bilməmək. *İşin çoxluğundan göz açma bilmirəm.*

Göz (gözlərini) açan gündən (açandan) – 1) lap körpəlikdən; 2) başa düşəndən bəri, dərk etdiyi vaxtdan.

Yerdə qalanları isə gözlərini açandan onu Güllücədə görmüşdülər.

S. S. Axundov.

Göz açıb yuman saatda – bir an içində, tez, əlüstü, o saat.

Göz açıb yumunca – bir anda, bir an içində. *Göz açıb yumunca işini qurtardı.*

Göz açmaq – 1) dünyaya gəlmək, doğulmaq.

İnsanoğlu bu aləmə göz açdığı gündən bəri; Azadlığın məşəlinə qurban olmuş pərvanətək.
S. Vurğun.

2) macal tapmaq, imkan əldə etmək, vaxt tapmaq.

Göz açmağa macalım yoxdur.

Göz açmamaq – macalı, vaxtı, imkanı olmamaq.

Döyüşdən göz açmayan Rüstəm [Şərəfi] unuda bilmirdi.

M. İbrahimov.

Göz ağartmaq – qorxuducu nəzərlə, hədələyici tərzdə baxmaq.

Niyaz anasına göz ağartdı, Ballı söhbəti kəsdi.

Ə. Vəliyev.

Göz atmaq – gözlə işarə eləmək.

Göz atdım gözüna, himlədim bəri, Dayandı şir kimi pürvüqar gördüm.

S. Vurğun.

Göz bəbəyi məc. – əziz və sevgili sayılan. *Onun göz bəbəyi bir oğlu var.*

Göz dağı çəkmək – dərdə salmaq, qüssə vermək, ağır zərbə vurmaq. *Oğlunu öldürüb anasına göz dağı çəkmək.*

Göz dəymək – mövhumata görə baxışından ziyan, zərər çəkmək. *Uşağa göz dəyib.*

Al, yaşıl geyinib durma qarşıda, Yayın bəd nəzərdən, göz dəyər sana.

Qurbani.

Göz dəyməsin! – gözdəymənin qarşısını almaq üçün işlədilər ifadə.

Dəyməsin göz, qaribə zirəksən, Bu fərasətdə dəhrdə təksən.

S. Ə. Şirvani.

Göz dikmək – 1) bir şeyi ələ keçirmək arzusunda olmaq, sahib olmağa çalışmaq.

Göz dolandırmaq – ətrafına baxmaq. *Kərəm göz dolandırıb gördü ki, ovcular iki quzusu olan bir ceyranı vurublar.*

"Əsli və Kərəm".

Göz dolusu – fərəhlə, ürəklə, razı halda, şad. *Göz dolusu evini süzdü. Səkinə göz dolusu ərinə baxıb gülümsədi.*

M. İbrahimov.

Göz etmək (eləmək) – gözlə işarə eləmək.

Göz gəzdirmək – hər tərəfə baxmaq, başdan-ayağa süzmək, nəzər salmaq. *Otağa göz gəzdirmək. Məclisə göz gəzdirmək.*

Telli həyatın hər tərəfinə göz gəzdirdi.
S. Hüseyin.

Göz görə (görə-görə) – açıq, aşkar, bəlli, gözlə görüldüyü halda. *Göz görə-görə oğurluq etmək.*

Yalançının dili yandı göz görə-görə, İnanmadı dili alov yaxanlar belə.

M. Araz.

Göz götürmək (çəkmək) – baxmaq, əl çəkmək.

Ayrı düşüb ulusundan, elindən, Yənə göz götürməz xublar telindən.

Q. Zakir.

Göz götürüb baxmaq – başını qaldıraraq baxmaq, nəzər salmaq.

[Səkinə] göz götürüb qonaqlara baxa bilmirdi.

Ə. Abbasquliyev.

Göz gözə baxmaq – üzbəüz oturmaq, bir-birinin üzünə, gözüna baxmaq.

Ələsgər də eşq oduna alışdı, Göz gözə baxanda halın soruşdu.

Aşıq Ələsgər.

Göz gözə gəlmək – baxışları qarşılaşmaq, bir-birinə baxmaq.

Göz gözü görməmək – çox qaranlıq, zülmət olmaq, heç bir şey seçilməmək.

[Şahmar bəy:] Yamanca qaranlıqdır, göz gözü görməyir.

N. Vəzirov.

Göz-qulaq olmaq – ciddi nəzarət etmək, baxmaq.

Uşaqdan gözqulaq ol! – Göz qulaq ol! – əmrini verdikdən sonra ordugaha döndü.

H. Nəzərli.

Göz oxşamaq – ürəyə yatmaq, gözə xoş gəlmək, ürək açmaq.

Adamlar göz oxşayan sarı, qırmızı, bənövşəyi çiçək xiyabanı ətrafında dolayırlar.

İ. Şıxlı.

GÖZALTI 1. is. Sonradan almaq və ya ərə getmək üçün nəzərdə tutulan qız, yaxud da oğlan.

Əlbəttə, heç bir gözaltın varmı?

Ə. Sadıq.

Gözaltı etmək (eləmək) – 1) sonradan almaq və ya ərə getmək, yaxud bir şeyi sonradan əldə etmək üçün nəzərdə tutmaq. *Qızı gözaltı etmək.*

Tahir anasının kənddə gözaltı elədiyi qızı yox, Lətifəni sevdiyini yazmışdı.

M. Hüseyin.

2. *zərf* Başqasına bildirmədən, hiss etdirmədən; gizləncə. *Gözaltı nəzər salmaq.*

Ətrafında vüqu bulan hər bir şeyə [qadın] gözaltı baxıb diqqət yetirirdi.

B. Talıblı.

GÖZAYDINLAMAQ f. Şad bir hadisə və ya xəbər münasibətilə birini təbrik etmək, gözaydınlığı vermək. *Toy münasibətilə gözaydınlamaq.*

Xəbər tutanlar gəlib bu xoşbəxt ataları gözaydınlayırdı(lar)

S. Rəhimov.

GÖZAYDINLIĞI is. Xoş bir xəbər və ya yaxşı bir iş münasibətilə birisini təbrik etmə; təbrik.

Hər bulaq başında bir söhbət olur, Gah gözaydınlığı, gah qeybat olur.

S. Vurğun.

(Davamı var)

Hazırladı: Xaləddin Yolçuyev.

DÖVLƏT DİLİNİ ÖYRƏNMƏLİYİK!

Hörmətli oxucular!

Gürcüstanda yaşayan etnik azlıqların dövlətçiliyin əsaslarının möhkəmləndirilməsi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etməsi, cəmiyyəyə inteqrasiya olunmaqla onun tamhüquqlu vətəndaşı olması üçün gürcü dilini və tarixini bilmələri vətəndaşlıq borcudur. Dövlətin "Vətəndaş Bərabərliyi və İnteqrasiya üzrə 2021-2030-cu illər üçün dövlət strateji proqramı"na əsasən Gürcüstanda yaşayan etniklər 2030-cu ilədək gürcü dilini mənimsəməlidirlər. "Gürcüstan" qəzeti də yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, bu mühüm işə öz töhfəsini vermək üçün gürcü dilini öyrənmək istəyənlərə yardım etmək məqsədilə yeni rubrika açıb. Bu rubrika altında siz gürcü dilinin əlifbasından başlayaraq dilin bütün özəlliklərinə bələd olacaqsınız.

Gürcü əlifbası

Gürcü əlifbası 33 hərfdən ibarətdir və aşağıdakı ardı ardıcılıqla düzülür:

Gürcü hərfləri	Azərbaycan hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərbaycan hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərbaycan hərfləri	Əlifba sırası ilə adı
ა	a	ან	ბ	m	მან	გ	g	ღან
ბ	b	ბან	ნ	n	ნარ	ყ	q*	ყარ
გ	q	გან	ო	o	ონ	ძ	ç	ძინ
დ	d	დონ	პ	p*	პარ	ჩ	ç	ჩინ
ე	e	ენ	ჯ	j	ჯან	ც	≈ ts*	ცან
ვ	v	ვინ	რ	r	რე	ძ	≈ dz	ძილ
ზ	z	ზენ	ს	s	სან	წ	≈ ts	წილ
თ	t	თან	ტ	t*	ტარ	ჭ	≈ tç	ჭარ
ი	i	ინ	უ	u	უნ	ხ	x	ხან
კ	k*	კან	ფ	p	ფარ	ჯ	c	ჯან
ლ	l	ლას	ქ	k	ქან	ჰ	h	ჰე

Qeyd: ≈ işarəsi "təxmini tələffüz"ü göstərir.

* işarəsi "sərt tələffüz"ü göstərir.

Gürcü dili əlifbasında 5 sait : ა(a), ე(e), ი(i), (o) ო, უ(u) var, qalanı samit səslerdir. Gürcü dilində 8 spesifik xüsusiyyətli samit isə Azərbaycan dilində yoxdur. Onlar Azərbaycan dilində aşağıdakı qaydada tələffüz olunur.

კ - k* (sərt tələffüz)   ჰ - p* (sərt tələffüz)   ტ - t* (sərt tələffüz)
 ყ - q* (sərt tələffüz)   ც - ts* (sərt tələffüz)   წ ≈ ts (təxmini tələffüz)
 ჭ ≈ tç (təxmini tələffüz)   ძ ≈ dz (təxmini tələffüz)

Azərbaycan dilindən fərqli olaraq, gürcü dilinin orfoqrafiyasında böyük və kiçik hərflər yoxdur. Çap və *** yazı hərfləri

თბილისის მეტროს ისტორია (Tbilisi Metros İstoria) - Tbilisi Metrosunun Hekayəsi

თბილისის მეტრო საქართველოში ერთადერთი მეტროა. (Tbilisi metro Sakartveloshi ertaderti metroa) - Tbilisi metrosu Gürcüstanda yeganə metrodur.

იგი 1966 წლის 11 იანვარს გაიხსნა. (იქ 1966 tsils 11 ianvars qaixsna) - O, 1966-ც ილ იანვარს 11-და აცილმისძი.

პირველი ორი სადგური იყო „დიდუბე“ და „რუსთაველი“. (Pirveli ori sadquri igō „Didube“ da „Rustaveli“) - İlk iki stansiya „Didube“ və „Rustaveli“ idi.

მუდღე დაამატეს „სადგურის მოედანი“ და სხვა სადგურები. (Şemdeq daamates „Sadquris moedani“ da sxa sadqurebi) - Sonra „Vağzal Meydanı“ və digər stansiyalar əlavə edildi.

თბილისის მეტროს სიგრძე 27 კილომეტრია. (Tbilisi metros siqrdze 27 kilometria) - Tbilisi metrosunun uzunluğu 27 kilometrdir.

მეტროში 23 სადგურია. (Metroši 23 sadquria) - Metroda 23 stansiya var.

ყველაზე ღრმა სადგურია „ავლაბარი“. (Gvelaze ğma sadquria „Avlabari“) - Ən dərin stansiya „Avlabari“dir.

მეტროში ორი ხაზი მოქმედებს. (Metroši ori xazi mokmedebs) - Metroda iki xətt fəaliyyət göstərir.

ხაზები ერთმანეთთან დაკავშირებულია. (Xazebi ertmanettan dakavshirebulia) - Xətlər bir-birinə bağlıdır.

მეტროში შესაძლებელია მეტროკარტის გამოყენება. (Metroshi shesadzlebelia metrokartis gamoyeneba) - Metroda „Metrokart“dan istifadə etmək mümkündür.

მეტროკარტა მოსახერხებელი და იაფია. (Metrokarta mosaxerxebeli da iapia) - Metrokart rahat və ucuzdur.

თბილისის მეტრო სწრაფი და კომფორტულია. (Tbilisi metro strapi da komportulia) - Tbilisi metrosu sürətli və rahatdır.

დეუს თბილისის მეტრო მსოფლიო ტრანსპორტი არ არის. (Dğes Tbilisi metro mxolod transporti ar aris) - Bu gün Tbilisi metrosu yalnız nəqliyyat vasitəsi deyil.

ეს ისტორიული მემკვიდრეობაცაა. (Es istoriuli memkvudreobatsaa) - Bu, həm də tarixi bir irsidir.

მისი არქიტექტურა ძალიან საინტერესოა. (Misi arkitektura dzalian sainteresoa) - Onun arxitekturası çox maraqlıdır.

თბილისის მეტრო სტუმრებისთვისაც საინტერესო ადგილია. (Tbilisi metro stumrebistvisats saintereso adqilia) - Tbilisi metrosu turistlər üçün də maraqlı bir yerdir.

აქ შეგიძლიათ ნახოთ საბჭოთა პერიოდის დიზაინი და თანამედროვეობა. (Ak şeqidzliat naxot sabtgotə periodebis dizaini da tanamedroveoba) - Burada Sovet dövrünün dizaynını və müasirliyi görə bilərsiniz.

II İRAKLİ VƏ XUDU BORÇALI

(TARİXİ POVEST)

(Əvvəli ötən sayımızda)

Onlar dad-aman etdilər, pulu yaxın qoymadılar. Hələ bir bu gecə vaxtı onun yola çıxmasını məsləhət gördülər. Xudu onları inandırmağa çalışdı ki, dəstə üzvəri onu səbirsizliklə gözləyirlər. Odur ki, getməlidir. Onlar da razılaşdılar, çuvaları xurcunvari atın belinə asırdılar. Bir xeyli də çiy ayı əti qoydular. Oradakı dostlarının yeməsi üçün. Ona üstü küləkdən qorunan lampa da verərək yola saldılar. Ev yiyəsi məmnunluqla irəli durdu və amiranə səsə dilləndi:

— Kəndin arvadlarını yığıb səhər o başdan təndirə od salaraq xamralı bişirtirəcəyəm, sacda da fətir. Oğlumdan göndərəcəyəm, Mənglisdə dükanların qabağında görüşərsiniz. Lampanı da əgər lazım gəlməzsə, oğluma verərsən. Burda bizə hava, su kimi lazımdır. Di, sən bilirsən, sənə yaxşı yol, Allah üstünnən getsin.

Xudu onlarla xudahafizləşib, atın yüyənindən yapışdı, amma minmədi, çünki bir azdan dar cığırlara, gədiklərə çatanda düşməli olacaqdı.

***

Aleksandre ilə Axaltsixedən Mənglisə gəldik. "...O ərəfədə gecənin birində Təhməzqulu ağa Xudu Borçalını yanına çağırırdı. Həmin anlar Xudu Borçalı Aleksandrenin yanında idi. O, Təhməzqulu ağaya dedi:

— Təhməzqulu ağa, mən şahzadə Aleksandreyə deməyə ərk edə bilmirəm, mənə qəzəblənər, bəlkə sən səhər tezdən özün bildiyin kimi, deyəsən ki, yeməyimiz daha yoxdur, yaxşı olar ki, yenə də Axaltsixeyə qayıdaq, Kür çayının suyu azalanda, gələk, Kaxetə doğru yollanaq, yoxsa biz acların başına nəşə gələr.

O birisi gün səhər Təhməzqulu ağa şahzadə Aleksandrenin qarşısında dayandı, çox qəmli idi. Şahzadə ondan soruşdu:

— Təhməzqulu ağa, niyə məyussan?

Əvvəlcə Təhməzqulu ağa ona dedi ki, heç bir şey olmayıb.

İkinci dəfə soruşduqda, Təhməzqulu ağa hər şeyi danışmağa başladı və sakitcə Xudad bəyin nəsihət etdiyini dedi, O, acıqla ona cavab verdi:

— Təhməzqulu ağa, nə söyləyirsən, bu sənə fikrin deyildir, sənə Xudad bəy nəsihət verib. Axı, bir de görüm, necə qayıdım? Yazıq kaxetlilər yurdu uğrunda qan tökürlər və mənə ismarlayıblar ki, "tez özünü yetir, başcımız olsun ki, yurd uğrunda qılınc çalacaq". Bundan sonra mən necə qayıdım? Əgər istəyirsinizsə, sən və Xudad bəy gedin və mən burda acından ölüüm. Mənim bir ovuc qanım və cəmdəyim, harda istəyir, olsun, canım çıxsada, burdan bir daha qayıda bilmərəm.

Təhməzqulu ağa ömründə belə biabır olmamışdı. Bir şey deyə bilmədi, ölü kimi idi. Nəhayət, güclə səsini çıxartdı və ərklə ona söylədi:

— Ey şahzadə, narahat olmayın, ac qalmaq, sənə qadan alım.

Elə həmin an Təhməzqulu ağa otuz nəfərlə gəldi və o biri gün Marabda çöllərindən bir sürü qoyun oğurladı, qabağına qatıb şahzadəyə təhvil verdi, amma o narahat olmuşdu:

— Kimin evini yıxdın, o yazığınımı?

— Qadan alım, artıq əlac yox idi, bəs nə etməli idim? Tanrı sizin istəyinizi yerinə yetirəndə, bu qoyun yiyəsinə bir-iki qat mərhəmətlik edin, - deyərək Təhməzqulu ağa söylədi.

Şahzadə gülümsəyərək buyurdu:

— Bu sözsüz ki, belə olacaq, əgər Tanrı mənim istəyimi yerinə yetirsə.

Bundan dörd gün sonra bir neçə atlı ilə bir gürcü keşiş gəldi və ondan artıq atın belinə yüklənmiş çörəklə dolu torbalar və tuluqlarda şərab, bişmiş toyuq əti ilə dolu xurcunları şahzadəyə təhvil verdi. Şahzadə biləndə ki, keşişdir, onun əlindən öpdü və soruşdu:

— Ey keşiş, hara gedirsən?

— Sizin yanınıza gəldim, mənim çarım, eşidəndə ki, siz burdasınız və azuqə ilə sizin yanınıza gəldim, bəlkə lazım gəldi, bir söyləyin ki, mənə burda niyə durursunuz?

— Kürdən keçə bilmədik, daşib, su çox gəlir, Kaxetə keçmək istəyirdim və burda qalmalı oldum, Kürün suyu soğulana kimi.

Çörək və toyuqları keşiş hamıya payladı. Dörd-beş gün olardı ki, çörəyi gözlərinin ucu ilə də görməmişdilər. Hey qoyun əti yeyirdilər. Çörəkdən məmnun qaldılar. Tatarlar (Azərbaycanlılar) şərab içmirdilər, şahzadə də demək olar ki, on gün olardı ki, heç şərab içmədi. Amma şərabdan xoşlanırdı. Onun yanında olanlar olduqca yaxşı içirdilər.

Həmin gecə keşiş onları oyatdı və sübh tezdən bir meşəli dərəyə apardı və axşama kimi orada qaldılar. Axşam üstü keşiş harasa getdi, onlar bundan narahat oldular, lakin tez-cə də geri qayıtdı və şahzadəyə bildirdi:

— Çay keçidini buldum və nə lazım idisə, yerinə yetirdim, indi buyurun, çay keçidi başlı-başındır.

Elə həmin an onlar atlandılar və yola düşdülər. Doğrudan da keşiş onları yaxşı bir çay keçidinə apardı. Şahzadə keşişə çox-çox minnətdarlığını bildirdi. Sonra digərləri də ona minnətdarlıqlarını bildirərək xudahafizləşdilər. Axaltsixeyə qayıtdılar. O həm də paşaya namə göndərdi. Sən demə, şahzadə o çay keçidinə gedəndə Dimitri Tarxnişvili iki yüz rus kazakını yığmış, məhz elə şahzadə Aleksandre üçün. Onun niyyətini bildirdilər və buna görə də o keçidi tutmuşdular ki, o keçməyə idi. Həmin keşişin adamı Dimitrinin yanına gələrək:

(Davamı növbəti sayımızda)

Mirzə Məmmədovlu,
Tədqiqatçı - jurnalist.

20 YANVAR

ŞƏHİDLƏRİN XATİRƏSİ ANILDI

HÜZN VƏ QÜRURUMUZUN GÜNÜ

20 Yanvar 1990-cı il Azərbaycan xalqının tarixində həm faciə, həm də qəhrəmanlıq nümunəsi kimi əbədi olaraq qalacaq bir gündür. Bu tarix təkcə Azərbaycanın deyil, bütün türk dünyasının azadlıq mübarizəsi yolunda mühüm bir simvoldur.

1990-cı ilin 20 yanvarında baş verən hadisələr xalqımızın iradəsini və azadlıq əzmini heç bir gücün sındıra bilməyəcəyini göstərdi. Həmin gecə Bakıda və Azərbaycanın digər bölgələrində Sovet ordusu dinc insanlara qarşı ağır silahlardan istifadə edərək yüzlərlə günahsız soydaşımızı qətlə yetirdi. Lakin bu, xalqımızın azadlıq mübarizəsini dayandırmadı. Əksinə, həmin gecə şəhid olan qəhrəmanlar müstəqillik yolunda işıqlı bir məşələ çevrildilər.

Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlı gənclər olaraq, biz də 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsini böyük ehtiramla yad edirik. Həmin gün təkcə matəm deyil, həm də qürur günüdür. Şəhidlərin bizə miras qoyduğu azadlıq və müstəqillik anlayışını qorumaq, onu gələcək nəsillərə ötürmək hər birimizin borcudur.

20 Yanvar şəhidlərini heç vaxt unutmayacağıq. Onların qanı ilə yazılan qəhrəmanlıq tarixi hər zaman qəlbimizdə yaşayacaq!

Arzu Əliyeva,
İngilis dili müəllimi.

18 yanvar 2025-ci ildə Marneuli rayonundakı Azərbaycan Evinə 20 yanvar Bakı və 9 aprel Tbilisi faciələrinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbir iştirakçıları Azərbaycan Evinin eyvanında, "Milli Dirəniş və Azadlığa gedən yol" adlı foto-sərgini böyük kədər hissi ilə seyr etdilər. Tədbir Azərbaycan Evinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun (ADDF) dəstəyi ilə baş tutdu.

Tədbiri Azərbaycan Evinin müdiri Məhəbbət İmanov açaraq şəhidlərin xatirəsini yad etmək üçün bir dəqiqəlik sükut elan etdi. Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Gürcüstandakı səfirliyinin əməkdaşları Kamil Əfəndiyev və Cavid Məhərrəmov, Türkiyənin Gürcüstandakı səfirliyinin nümayəndəsi Uğur Tahlan, Bütün Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsinin şeyxi Hacı Faiq Nəbiyev, Marneuli Bələdiyyəsinin struktur bölmələrinin üzvləri, TİKA-nın Gürcüstan nümayəndəliyinin baş direktoru Zeynəb Bayraq, onun müavinləri Muhammed Emre Ezber və David Kamaşidze, Türkiyənin "MAARIF" Okulları Gürcüstan nümayəndəliyinin baş direktoru Faruk Tekşen və Marneuli şöbəsinin müdiri Murad Kördəniz, Gürcüstan Azərbaycanlıları Konqresinin üzvləri, din xadimləri, ziyalılar və elm adamları iştirak etdilər.

Məhəbbət İmanov öz çıxışında qeyd etdi ki, 20 yanvar faciəsində 170-ə yaxın şəhid oldu ki, "onların 6 nəfəri Gürcüstan əsilli azərbaycanlılar idi Tbilisidəki 9 aprel faciəsində isə 21 nəfər gürcü qardaş və bacılarımız şəhid olub, yüzlərlə insan qanunsuz olaraq həbs edilib. Şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı, Azərbaycan torpaqları işğaldan tam

azad olundu və bu gün şəhidlərimizin ruhları şaddır. Biz əminik ki, yaxın gələcəkdə Gürcüstanımızın işğal edilmiş 20% torpaqları da azad ediləcək, Abxaziya və Cənubi Osetiya qaçqınları öz doğma, tarixi torpaqlarına qayıdacaqlar". Tədbirdə Türkiyənin "MAARIF" Okullarının Gürcüstan nümayəndəliyinin baş direktoru Faruk Tekşen, Marneuli Bələdiyyə Məclisinin üzvü Anar Pirişev, Azərbaycanın əməkdar jurnalisti Nizami Məmmədov, Dmanisi Tədris və Təhsil Mərkəzinin rəhbəri Kamran Xıdır, Qafqaz Hüquq və İnteqrasiya Mərkəzinin rəhbəri Rezo Həsənov, Qardabani Təhsil və inteqrasiya Mərkəzinin rəhbəri Raul Əliyev, Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimləri Növrəstə Məhərrəm qızı, Sevda Şahverdiyeva, Marneulidəki Qaçqan 2 saylı məktəbin müəllimi Esmira Ələkbərli, Bolnisinin Talaveri (Faxralı) 1 saylı ictimai məktəbinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi şairə Fatma Aslan (Əliyeva) çıxış edərək bu günlərin əhəmiyyətini bir daha diqqətə çatdırdılar.

Sonda Bolnisi Bələdiyyəsinin Talaveri (Faxralı) kəndindəki 1 saylı məktəbin şagirdləri 20 yanvar və 9 aprel faciələrinə həsr olunmuş şeirlər söylədilər.

Tədbirin sonunda Şəhidlərin ruhuna ehsan süfrəsi açıldı.

Şamil Ziyadəliyev,
"Gürcüstanın" xüsusi müxbiri.

SƏNSİZ YAŞAMAĞA ÖYRƏŞMƏK ÇƏTİN...

2013-cü ilin avqust ayı idi. Zəlimxan Yaqub Borçalıda – doğma Kəpənəkçi kəndində ata ocağında, mən də öz kəndimizdə – Darvazda idim. Bir gün şairə baş çəkməyə gəldim. Həyətdə oturub nəse yazırdı. Görüşüb hal-əhval tutduqdan sonra əlindəki dəftəri mənə uzadıb, – Al, bu şeiri oxu, bu gecə yazmışam, – dedi. Şeirinin başlığı beləydi: “Mənsiz yaşamağa öyrəşin daha”. Oxudum və çox kövrəldim. Aman Allah, şair bizlərə – onu sevənlərə nəyi məsləhət görür?! Bizi özünün aramızda olmayacağı günlərə hazırlamaq istəyir. O an keçirdiyim hissələri ondan gizlətməyə çalışsam da, ruhumu saran vahimədən qurtula bilmədim.

Deyirlər, kədəri böldükcə azalır. Amma 2016-cı il yanvarın 9-da ildırım sürəti ilə dildən-dilə, eldən-elə yayılan acı xəbər bölündükcə azalmağa əvəzinə, daha da böyüyüb, Azərbaycan boyda oldu, bütün Türk dünyasını бүürdü. Bu dünyadan Zəlimxan Yaqub köçdü. O, ölümüylə də özünün böyüklüyünü, dahiliyini sübut etdi...

Bu gün 75 illik yubileyinə hazırladığımız Zəlimxanın dünyasını dəyişməsindən 9 il keçir. Daha doğrusu, Zəlimxansız dünyamızın 9 yaşı tamam olur. Aradan ötən bu illər də sübut etdi ki, Zəlimxan Yaqubu poeziyamızın, Azərbaycan xalqının başucalığı sayan, onu poeziya hökmdarı hesab edən Xalq şairi Xəlil Rza Ulutürk hələ illər öncə “Zəlimxan yeganə şairdir ki, Azərbaycanda heç bir təbliğata ehtiyacı yoxdur”, – deyəndə nə qədər haqlıymış.

“Mənim ölümüm də gözəl olacaq”, – deyirdi və aramızdakı cismani yoxluğuyla da sübut elədi ki, doğrudan da, “diri ölümlərin” dünyası olmur, bu dünya elə onun özü kimi əbədi dirilərinindir. Şair bu qənaətə gəlməkdə nə qədər haqlıymış:

El yadda saxlamaz evdən gedəni,
İnsan əzizlənər eldən gedəndə.

Zəlimxan Yaqub yaşadığı qısa ömürdə zamana öz sözünü deyərək adını millətin, Vətənin tarixinə yazmağı bacardı, Tanrının qismətində yazdığı ömrü – zaman kəsimini ləyaqətlə yaşadı:

Ürəyində buz yaşamaq faciə,
Yarasında duz yaşamaq faciə,
Çox yaşamaq, az yaşamaq faciə,
Mən zamanı zamanında yaşadım.

Zəlimxan Yaquba görə, haradan gəldiyini bilməyənlər, istər söz adamı olsun, istərsə də, digər peşə sahibləri, hara getdiklərini də bilməyəcəklər. Onu elin-obanın, milyonların sevimlisinə çevirən və adını dünyanın əbədi diriləri sırasına yazdıran da elə həm həyatda, həm də ədəbiyyatda həmişə öz yerini bilməsi, hər zaman özünün və sözünün urvatını qoruması, dünənə, kökünə, ənənəyə bağlılığı, zamana öz sözünü deyərək bilməsi idi:

Dünya mənim idi mən olmamışdan,
Bilirəm dünyaya mən nəyə gəldim.

Yazıldı alınma sözün qisməti,
Sözümü zamana deməyə gəldim.

Bəli, o, sözünü zamana deməyə gəlmişdi, dedi də. Xalqın sözünü dedi, xalqın qəlbinə nüfuz edən sözü dedi. Ona görə də hər yerdə sevildi, dinləndi, dediyi söz həm yuxarılarda, həm də aşağılarda eşidilən oldu. Ancaq daha çox yaza, daha çox deyərək bilirdi. Böyrək problemindən əziyyət çəksə də, onu ağrıdan yalnız bu deyildi. Ruhu bu qədər diri, iradəsi möhkəm, dözümlü sərt olan bir adama xəstəlik neyləyirdi ki... Bədəninin ağrısına dözsə də, Vətən ağrılarına dözə bilmirdi şair.

Onun dərdi bütöv Vətən dərdi, Qarabağın işğal altında olan torpaqları, böyük Türk dünyasının üzləşdiyi problemlər idi. Bu ağrılar onun ürəyində sözə çevrilib, misralara düzülürdü. Bəlkə də həkimlər böyrəklərini ona görə müalicə edə bilmirdilər ki, ürəyindəki Vətən dərdi daha böyük idi. “Qışın içində də yaz” tapmağı bacaran Zəlimxan Yaqub bu dərindən çarə tapa bilmirdi. Bu dərindən adı “Yurd ağrısı”, “Vətən yaraları”, “O qızın gözyaşları” və “Şuşa şikəstəsi”ydi, bu dərindən adı ona “Qarabağ ən çətin sualdı, qardaş”, “Türk yağından üzr istəməz” və “Bir kövrək havadı sazımda Kərkük” dedirdən, “Şuşada balam qaldı” deyərək çəkirdən, “Şair harayı”nı, “Səslərin görüşü”nü, “İçimdə ağlayan Kırım”ı, “Çanaqqala dastanı”nı, “Turan sevgisi”ni, “Rəsul Həmzətova məktubu”nu yazdıran da, “dərddi dilim – mənim dərdim”, – deyib, Göyçə, Dərbənd, Mosul, Kərkük, Borçalı və “Borçalının bir tərəfi Axıska” kimi “Vətənin qıraqda qalan yerləri”nin dərdlərini bayatı düzümünə düzdürən də.

Qarabağa qayıtmağımızı öz gözləri ilə görmək, bir qalib kimi Şuşa qalasına hayqıra-hayqıra girmək, Cıdır düzündən nur alıb Vaqifin müqəddəs məqbərəsində Vaqifin dilində ötmək, İsa bulağının başında muğamat dinləmək, Daşaltı çaytək axmaq istəyirdi. Əsrin min bir sualı ilə üz-üzə qalıb cavab tapmağa çalışsın, ona qələbə müjdəsi gətirənə ömrünü pay kimi bölmək istəyən şairin bir nigaranlığı vardı:

Yoxsa bu ağrıyla dünyadan köçüb,
Elə bu dərddə də öləcəyəmmi?

Bununla belə, ümidini də üzürdü. İnanırdı ki, dərдинin çarəsini Azərbaycan ordusu tapacaq:

Doğan günəşidir sökülən danın,
Alar qisasını tökülən qanın,
Ucaldar başını Azərbaycanın
Qələbə, Qələbə, ancaq Qələbə.

Özü görə bilməsə də, arzuları çin oldu, Qarabağ işğaldan azad edildi. Bu gün Qarabağda böyük tikinti-abadlıq işləri görülür, qaçqınlar öz yurd-yuvalarına qayıdırlar. Bu günləri görmək qismət olsaydı, indi nələr yazardı şair...

Xəstəlik təkcə ona ağrıların dadını, dərmanların adını öyrətmədi, həm də insanları tanıtdı. Gen günün “dostlarını” və əsl dostları tanıdı, bütün insanları “süzüb ələdi”, nurda işıqlanıb, yurda işıq salan dostlarla yanaşı, xırdalanan “xırda dostları” da görəndə, Uca Allaha – “Böyük dostu salam olsun!”, – dedi:

İşıqlandı nurda dostlar,
İşıq saldı yurda dostlar,
Xırdalandı xırda dostlar,
Böyük dostu salam olsun.

“Mən bir dağ çayıyam”, – deyib, bütün ömrü boyu çağlayan şair həmişə diri və duruydu, bu dünyanın çirkinlikləri onu bulaşdırma bilməmişdi, hər şeydə gözəllik axtarıb dünyamızı gözəl görmək istəyir, dünyanı durultmağa can atırdı. “Biz niyə sevməyək bir-birimizi?” – deyərək, insanları səmimiyyətə, məhəbbətə, dostluğa və mehribanlığa səsləyirdi. Dünyanın gərbişi ilə bacarmayıb, dərдинi çəkə bilməyəndə isə sözün qüdrətinə söykənib onun şəklini çəkirdi:

Dərдинi çəkə bilmirəm,
Gəl, şəklini çəkim, dünya...

Özünün və sözünün əbədiyaşarlığına inanır və deyirdi ki, “mənim yazdıqlarım yerdə qalarmı, düşəcək hamısı kitaba bir-bir”. Bu inamı yaradan bir də o idi ki, milyonların könlündə onun yeri və kitabı var:

Daha gecdi, könlümdə kitabım var,
Qat-qat olan qayaların qaş qədər.
Daha gecdi, zaman məni dana bilməz,
Yaşamışam bu dünyanın yaşı qədər.

Şərqi məşhur filosofu Cəlaləddin Ruminin belə bir sözü var: “Biz öləndən sonra bizim məzarımızı torpaqlarda axtarmayın. Bizim məzarımız arif insanların qəlbindədir”.

Məzarı onu sevənlərin qəlbində olan bu böyük insan üçün darıxanda, daha doğrusu, üzbəüz olub söhbət eləmək istəyi könlümdən keçəndə, onun kimi möhtərəmlərin uyuduğu Fəxri Xiyabana üz tutur, ağ mərmərdən boylanan əzəmətli simasıyla üzbəüz dayanıram. Məğrur duruşu və qartal baxışıyla sanki oxucularına, sevənlərinə və sevdiklərinə təsəlli verir:

Canım qara torpağın, nəfəsim göylərindir,
Qəbirdə yatsam belə, həmişə həyatdayam.

Musa NƏBİOĞLU,
Əməkdar Mədəniyyət işçisi.

“CƏNNƏTDƏKİ DOĞUM GÜNÜN MÜBARƏKİ!”

21 yanvar mərhum Xalq şairi Zəlimxan Yaqubun doğum günü idi. Yaşasaydı, bu gün 75 yaşı tamam olardı. O, Allah-Taalanın bəxş etdiyi alın yazısını, taleyini əsl İnsan kimi, əsl Şair kimi yaşadı. Xalqın hörmət və rəğbətini, sevgi-məhəbbətini qazandı, xatirəsi ilə qəlblərdə ölməzliyə, əbədiyaşar varlığa çevrildi. Sağlığında elm adamları, saz-söz sevərlər, sadə insanlar tərəfindən nə qədər sevilirdisə, ölümünə ondan da çox yanıb yaxılırlar...

Klassik və çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının zəngin şeir ənənə və janrlarını yaşadan, əzbər bilən, poeziyamızın görkəmli nümayəndəsi, söz aləmində erkən ahılşan, aşıq sənətində

Ustad sənətkarlarla bir sırada dayanan Xalq şairi Zəlimxan Yaqubdur... Son illərdə ağır xəstəlik Zəlimxan ömrünün ahıl dövrünü, yaşamaq istəyini, yaradıcılığının çiçəkləndiyini, yazıb yaratmaq həvəsini, istək və arzularını həyata keçirmək şövqünü yarıda qoydu... O, uzun və mənalı ömür sürmək, könül oxşayan şeirlər yazmaq, ailəsinə qayğı göstərmək, nəvə-nəticə böyüdüb toyunu görmək, vətənin, millətin problemlərindən yazmaq istəyirdi. Bütün işlərini həyata keçirmək istəyini “gözlə qaş arasındakı” ölüm yarımçıq qoyub əbədiyyətə qovuşdurdu. Xeyirxah əməlləri, müqəddəs arzuları qarşısında ömrü “vəfa” etmədi. ...“Ölüm” adlı qaçılmaz bir həqiqət sağlam, “buz baltalı”, polad iradəli, saqraq gülüslü, pəhləvan gövdəli, kövrək qəlbli, həssas və duyğulu, fitri istedad və qeyri-adi yaddaşlı Zəlimxan Yaqub ömrünün qapısını erkən döydü...

Əbədiyaşar şairimizə dost ərmağanı kimi ithaf etdiyim şeiri diqqətinizə təqdim edirəm.

CƏNNƏTDƏKİ DOĞUM GÜNÜN MÜBARƏKİ!

Zimistanda günəş kimi doğuldun,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!
Tay-tuşundan seçilən bir oğuldun,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!

Bu dünyaya göz açdığın günündü,
Təntənəli yubileyin, ilindi.
Yerə, göyə heç sığmayan dilindi,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!

Yaşasaydın yetmiş beşi görərdin,
Gözəlliyə sözdən çələng hörərdin.
Sinəndə saz danışardın, dinərdin,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!

Əzəl gündən şölə saçdın ellərə,
Tərif dedin çəmənlərə, güllərə.
Dastan oldun dodaqlara, dillərə,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!

Gələcəyə imanla baxardın,
Şimşək kimi gurlayardın, çaxardın.
Telli sazla yandırardın, yaxardın,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!

Könlü, gözü halal oldu, tox oldu.
Müxənnətə kaman oldu, ox oldu.
Yəhyaoglu, şair bu gün sağ oldu,
Cənnətdəki doğum günün mübarək!

Əlixan Yəhyaoglu,
Şair, publisist.

YUBİLEY

DARVAZDAN DOĞAN GÜNƏŞİN ŞƏFƏQLƏRİ
BAKIDAN BORÇALIYA DÜŞƏNDƏ

Şəxsən həyatda tanımasam da bildiyim bir şey var: bu insanın Gürcüstanda Azərbaycan ədəbiyyatı, mətbuatı üçün etdikləri əvəzsiz!!!

Az yaşdan başlayan mənəviyyət təbliği yarı yaşda zirvə həddinə çoxdan çatıb...

O Borçalının Darvazında 55 il əvvəl dünyaya gəldi, 1970-ci il, 22 yanvarda. Xoş Bəxt körpə kimi. O xoşbəxtliyin çığırı hələ verilən adın seçimində idi. Gənc valideynlər üçün körpəni hələ kənddə böyütmək maddi tələbat idisə, fəvqündə bir hikmət vardı; TƏSADÜFÜN YARATDIĞI ZƏRURƏT.

Çingiz Aytmatov yazır ki, uşaqlığın keçdiyi torpaqdır Vətən! Bəlkə elə dediyim zərurət bu idi ki, atası Mədəd Çobanov müxtəlif vəzifələrdə olsa da, TORPAQDAN bağını qırmaı. Balaca Müşfiq elə ata - baba yurdunda --- Darvaz orta məktəbində şagird oldu. Atası "raykomluqda işləyən" uşaq olsa da, ətrafından fərqlənmədi, kənd uşaqları ilə birlikdə yemlik yığmağa, quzu otarmağa getdi. Novruzda lopa tutdu, "Mayovkada" dağlara çıxdı. Orta məktəbi fərqlənmə ilə bitirəndə o sıradan bir məzun deyildi, həm də İnstitut müəllimi, alim Mədəd müəllimin oğlu idi. Müstəqil həyat üçün o tək əlaçı məzun yox, həm də torpağa, Vətənə bağlı bir yovcavan idi. Zamanın tələbi kimi Rus dili mükəmməliyi, Gürcü dili dərinliyi ilə gələcəkdə bir araşdırmaçı olmaq istədi. Beləcə, A.S. Puşkin adına Tbilisi Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Rus filologiyası fakültəsinə qəbul oldu. Bununla da qənaətlənmədi, həmçinin həmin institutun ictimai elmlər fakültəsində paralel olaraq, jurnalistika ixtisasına da yiyələndi və oranı da fərqlənmə diplomu ilə bitirdi.

Siyasi gərginliklərin tüğyan etdiyi bir zamanda dövrünə uyğun olaraq hərbi

sovet əsgəri yolu da keçməliydi. Keçdi də...

Gürcüstan Ziyalı Milli Elitəsində professor Mədəd Çobanov Şəxsiyyəti vardı. O yolla da gedib uğur əldə etmək asan olardı.

Gənc Müşfiq tələbə kimi Tbilisini seçsə, edə biləcəklərinin geniş vüsətini Bakıda gördü və təhsilini N.Tusi adına Pedaqoji Universitetin filologiya fakültəsində davam etdirdi. Ənənəsinə sadiq olaraq, buranı da fərqlənmə diplomu ilə bitirdi.

Tələbə ikon Azərbaycan Texniki Universitetinin "Ziya" qəzetində müxbir kimi fəaliyyətə başladı. Bu, jurnalistikaya ilk addımlar idi. Bu addımlar onu təcridən pillə-pillə ucaltdı. Qəzetdə məsul katib, bədii redaktor kimi vəzifələrdən həmin qəzetin 2012-ci ildən bəri baş redaktoruna qədər apardı.

Texniki Universitet onu özünə bir müddət Az.TU-nun mətbuat şöbəsinin müdiri və "AzTU Press" nəşriyyatının redaktoru vəzifələrini etibar etdi.

Həmçinin, Texniki Universitetin "Hümanitar fənlər" kafedrasında pedaqoq kimi bakalavrlara "Azərbaycan dili", "Nüfuz mədəniyyəti", magistrələrə isə "Pedaqogika" fənlərini tədris etdirdi.

Rəsmi şəkildə Texniki Universitetdə işləsə də, eyni zamanda müxtəlif qəzetlərdə -- 1993-cü ildə "Təhsil", 1995-ci ildən "Azad Azərbaycan", "Şərqi səsi", "Elm və təhsil" qəzetlərinin baş redaktoru olub.

İşinin bilicisi kimi, Azərbaycan Respublikası "Təhsil" Elm və istehsalat Mərkəzinin və "Borçalı" Nəşriyyat - Poliqrafiya müəssisəsinin təsisçisi və baş redaktoru olub.

"Zim.AZ" və "ziyaz.info.az" saytlarının Baş redaktorudur.

AzTV də yayımlanan "Dəstan", "Yazı", "Səzin - sözü seheri", "Aşıq Pəri Məclisi", "Borçalı elləri" xalq yaradıcılığı verilişləri, həmçinin bir neçə film sənari müəllifi və redaktoru olub.

Aytmatovun dediyi torpaq sevgisi yaradıcılıq şəxslərində özünü göstərirdi. Bu qədər zəhmətli işlər sırasında bədii yaradıcılığa zaman da ayırmaq üçün torpaq ətrini hiss etmək, o yaddaşdan qaynaqlanmaq lazım olacaqdı. 1986-cı ildən bəri mətbuat orqanlarında gedən bir sıra hekayələri və "Məhbəbbət

həyatdır" povesti kitab halında 1995 - ci ildə çap olundu.

Müşfiq Borçalı dissertant kimi Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda "Gürcüstanda nəşr olunan Azərbaycan mətbuatında ədəbiyyat məsələləri" mövzusunda dissertasiya müdafiə elədi (1993).

2016-cı ildə isə "Gürcüstan" da Azərbaycan ədəbiyyatının inkişaf meyilləri— (1960-2010) mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edib (1918). AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutuna doktorant kimi qəbul olub.

Müşfiq müəllimin təşkilatçılığı və zəhmətinin bəhrəsi olan onlarla bədii, xalq yaradıcılığı, ensiklopedik

kitablar işıq üzvi görüb. Bu qədər gərgin iş rejimiylə hər addımında borçalıları, onların seçilmiş bədii, bioqrafik, tarixi yazıları silsilə halında dərc etdirir.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin Təhsil və Mətbuat haqqında qanunlar hazırlayan işçi qrupunun üzvü olub və qanunların

hazırlanmasında yaxından iştirak edib. Bəli, az yaşda Milli Məclis kürsüsündən çıxışı qürurumuz oldu.

Azərbaycan gənclərinin, müəllimlərinin, jurnalistlərinin, Mətbuat Şurasının qurultaylarında nümayəndə olub.

Dəfələrlə Fəxri Fərmanlara, Diplomlara layiq görülüb. "Abdulla Şaiq", "N.Nərimanov", "Zirvə", "Zəfər" və iki dəfə "Qızıl Qələm" mükafatına layiq görülüb.

Xaricdə keçirilən bir çox konfrans və simpoziumlarda iştirak edib və birinci dərəcəli mükafatlara layiq görülüb.

Onun araşdırmalarından bir çox elmi işlərində gənclər istifadə edib və bunu qeyd ediblər.

Alimlikdən müxbirliyə, redaktorluqdan nəşriyyə keçdiyi hər addımda Borçalı olduğunu yurduna əməliylə xatırladı.

Müşfiq Borçalı 2024-cü il, may ayında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqəüdünə layiq görüldü.

Saytında, qəzetində, dərc olunan kitablarında, yazdığı ssenarilərdə döndü, dolaşdı Borçalıdan keçdi.

2024-cü ildə ilk dəfə Gürcüstanda Azərbaycandilli məktəblər üçün inşa müsabiqəsi təşkil etdi. O müsabiqənin o qədər böyük bir mənəvi dəyəri vardı ki...şagirdlərin araşdırmaçılığı, həvəslə qatılmaları, maraqla nəticə gözləmələri, aldıkları mükafatların dəyəri isə onlar üçün əvəzsiz idi.

Hörmətli Müşfiq müəllim!

Sizin hamıya məlum titullarınızı bir daha təkrarlamaqla Gürcüstanda Azərbaycandilli məktəblərin qürurverici məzunu kimi, bütün məktəblərimizin müəllim və şagirdləri adından təbrik edirəm!

Başladığınız yolu elə bu addımla, bu sürətlə getməyi arzu edirəm!

Sabahki yolunuzu işığı dünəndən parlaq olsun, o işığın nuru daim yurdumuzu işıqlandırsın.

Yorulmayasız!!!

Esmira Ələkbərli, Müəllim.

"Gürcüstan" qəzetinin kollektivi tanınmış ziyalı, məşhur jurnalist və nəşir, dəyərlili oğlumuz Müşfiq Mədəd oğlu Çobanov (Müşfiq Borçalı) 55 illik yubileyi münasibətilə ürəkdən təbrik edir; uzun ömür cəsaqlığı, yaradıcılıq uğurları və ailə xoşbəxtliyi arzularırıq.

NİYYƏTİN HƏRƏ MƏNZİLİN ORA...

Hər şey ibtidai sinifdə oxuyarkən, məsum bir uşaqlıq arzusundan başladı. Qarşıda illər var idi ki, məktəbi bitirəm, amma o vaxtlar universitetin nə olduğunu belə tam anlamadan xəyalını qururdum. Ailəm və qohumların arasında heç kəs ali təhsil almamışdı, buna görə də universitet haqqında demək olar ki, heçnə bilmirdim. Bu mənim üçün yalnız bir söz, çox uzaq və əlçatmaz bir dünya idi. İlk eşitdiyim universitet adı isə İvane Cavaxişvili adına Tbilisi Dövlət Universiteti oldu. Hər kəs deyirdi ki, ora yalnız yüksək bal toplayanlar qəbul ola bilər. Bu, mənim üçün yalnız bir arzu idi, amma hər gün ağımda bir sual dolaşırdı "Görəsən, mən də bir gün ora daxil ola bilərəmmi"?

İvane Cavaxişvili adına Tbilisi Dövlət Universiteti (TDU) 26 yanvar 1918-ci ildə təsis edilmişdir. Bu, Qafqaz regionunda yaradılmış ilk müasir universitetdir. Universitetin yaradılması təşəbbüsünü görkəmli gürcü tarixçisi, alim və ictimai xadim İvane Cavaxişvili və onun həmkarları irəli sürmüşdülər. Bu universitet, xüsusilə XIX əsrin mürəkkəb tarixi dövrlərində Gürcüstanın elmi və mədəni irsinin qorunmasında böyük rol oynamışdır.

Bu zəngin tarixin bir parçası olmaq və bu divarlar arasında təhsil almaq mənim üçün böyük bir qürur olardı.

XI sinifə başladığımda rayonda gənclər üçün əlavə dərs kursunun açıldığını eşitdim. Gedib adı yazdırdım, amma imtahana getmək şansım olmadı. Bir gün isə facebookda anıdan kursla bağlı bir elan gördüm. Elanda kitab oxuma müsabiqəsi olduğunu qeyd etmişdilər və yarışmaya yalnız iki gün qalmışdı. Kitabın pdf

formasını tapıb həmin gecə oxumağa başladım. İki gün ərzində kitabı oxuyub bitirdim və imtahana getdim. Cavablar çıxdı və yüksək bal topladım. Sonra zəng gəldi buyurub gəlib sertifikatınızı götürün.

Getdim mənə niyə kursun şagirdi olmadığımı soruşdular mənə kursa qəbul zamanı imtahanlara qoşula bilmədiyimi dedim. İmtahana ehtiyac yoxdur yarışmada göstərdiyini səy üçün dərslərə gələ bilərsiniz dedilər. Məmnuniyyətlə qəbul etdim və dərslərə başladım.

Hər gün məktəbdən sonra kursa gedirdim. Yol çox uzaq idi və evə gedib qayıtmağa vaxtım olmurdu. Səhər saat 8-də evdən çıxır, axşam qaranlıq düşəndə evə döndürdüm. Bu müddətdə nə qədər yorulduğumu, nə qədər çətinliklər yaşadığımı heç vaxt unutmayacağam. Bütün yay boyu bu maraton davam etdi və artıq universitet haqqında müəyyən biliklərim vardı.

XII sinifə başlayanda artıq abituriyent idim. Qəbul imtahanına hazırlaşmalıydım və xəyalımdakı universitetə daxil olmalıydım. Mənim üçün artıq hər şeyin əvvəlki kimi olacağını düşünmək mümkün deyildi. Hər gün ev, məktəb, hazırlıq dərsləri deyərək qaça-qaçda olurdu. Yaz aylarında imtahanın qeydiyyatı başladı. Gürcü dili hazırlıq müəllimim mənə təklif etdi ki, 4+1 imtahanından əlavə birbaşa qəbul imtahanında da iştirak edim və şansımı sınayım. Fikrim qarışıq olsa da, qərar verdim və qeydiyyat üçün ödənişi öz zəhmətimlə qazandığım pulla ödəmək istədim. Qəzətdən aldığım qonorarım 40 ləri idi və həmin pulla qeydiyyatdan keçdim.

Hər gün 14-15 saat dərs oxuyurdum. Hər anı

xəyalıma bir addım daha yaxınlaşmaq hissi ilə yaşayırdım. Həyatımın ən stressli günləri isə imtahan cavablarını gözlədiyim vaxtlardı. Bir tərəfdən bütün bunların mənim üçün nə demək olduğunu düşünürdüm, digər tərəfdən isə gözlədiyim nəticələri görə bilməyəcəyim qorxusuyla yaşayırdım. Nəhayət, cavablar çıxdı və gözlərimə inana bilmədim, sevincdən gözlərim doldu xəyalım artıq bir reallığa çevrilmişdi. O anı heç vaxt unutmayacağam çünki, bu sadəcə mənim üçün imtahan nəticəsi deyildi, illərdir ürəyimdə bəslədiyim xəyalım idi. Həmin cavablarla Tbilisi Dövlət Universitetinin birinci kurs tələbəsi oldum.

Yorucu və çətin günlər geridə qalmışdı, amma bununla yanaşı, həyatdan bir dərsmi yenə almışdım əzmin, iradənin və məqsədin gücünü. Bu yol mənə öyrətdi ki, insan qarşısına qoyduğu məqsəd üçün çalışmaqdan çəkinməməli, əzmlə irəliləməlidir. Xəyalım mənə yol göstərmişdi və o yol, hər şeyə dəyərdi. Bu hekayə təkcə mənim üçün deyil, hər kəsin öz məqsədlərinə çatması üçün bir nümunə olmalıdır. Çünki arzularımız bizdən mətinlik, səbir və inam tələb edir. Unutmayaq həyatdakı hər məqsəd əzmin və inamın gücü ilə gerçəkləşir.

Aytən Fətullayeva,

Tbilisi Dövlət Universitetinin tələbəsi.

17 yanvar 2025-ci il "SAKARTVELO RESPUBLIKA" Qldaninin balaca gölünün yeni həyatı

Tbilisi meriyasının Ətraf Mühitin Mühafizəsi Departamenti kiçik Qldani gölünün ətrafında rekreasiya zonası təşkil edir.

Sözgedən ərazi təxminən yeddi hektar təşkil edir 37 min kvadratmetr sahədə parkın abadlaşdırılması işləri aparılır. Qalan ərazini su əhatə edir.

İşlər Tbilisi merinin müavini Andria Basilaia və Şəhər Ətraf Mühitin Mühafizəsi Xidmətinin rəhbəri Paata Toqonidze tərəfindən nəzərdən keçirilib.

Bu mərhələdə beton yollar, uşaq meydançaları, işıqlandırma sistemi qurulur. Əraziyə münbit torpaq qarışığı daşınır. Yaxın vaxtlarda göldə estakadanın tikintisinə, idman meydançalarının və suvarma sistemlərinin quraşdırılmasına başlanacaqdır.

İşlər çərçivəsində videomüşahidə

və işıqlandırma sistemləri, uşaq meydançası, heyvanların gəzinti meydançası, futbol və basketbol meydançaları nəzərdə tutulub. Velosiped və piyada yolları da salınacaq ki, bu da yol kənarındaki yaşıllıq zolağının ətrafını əhatə edərək ona bir növ, ada forması verəcək. Əraziyə stullar və zibil qutuları qoyulacaq.

Göl təmizlənəcək və oradan maraqlı dizaynı estakada keçəcək, buradan quşları və ətraf mühiti seyr etmək mümkün olacaq. Ərazidə müxtəlif növ tinglər əkiləcək, ot səpiləcək. Səki meydança abadlıq işləri də quraşdırılacaq ki, bu da təbii olaraq mövcud mənzərəyə qarışacaq. Park fiziki məhdudiyətli insanlar üçün da uyğunlaşdırılacaq.

Ukraynanın bərpa edilməsi üçün onlarla il və yüzlərlə milyard dollar lazım olacaq

Donald Trampın dövlət katibi vəzifəsinə namizəd Marko Rubio bildirib ki, Rusiya qüvvələrini Ukraynanın 2022-ci ilə qədərki mövqelərinə qaytaracağına inanmaq "real deyil".

Onun sözlərinə görə, Ukraynanın infrastrukturunu o qədər sürətlə məhv edilir ki, onun bərpası yaxın onilliklərdə yüz milyardlarla dollara başa gələcək.

Marko Rubio bəyan edib ki, ABŞ-nin məqsədi müharibəni bitirmək olmalıdır, lakin mövcud vəziyyət real

qiymətləndirilməlidir.

Onun sözlərinə görə, hər iki tərəf - Ukrayna və Rusiya güzəştə getməli olacaq.

"Bu müharibə bitməlidir və mən hesab edirəm ki, bu, ABŞ-nin rəsmi siyasəti olmalıdır - biz müharibənin bitməsinə istəyirik. Hər kəsin vəziyyətə real baxması vacibdir. Rusiya Federasiyası güzəştə getməli olacaq, həm də ukraynalılar", - deyərək dövlət katibi vəzifəsinə namizədiyi irəli sürülmüş Marko Rubio bildirib.

17-23 yanvar 2025-ci il "VEÇERNİY TBİLİSİ" Gürcüstanın qızıl ixracı

BPN Milli Statistika xidməti "Sakstata" əsaslanaraq bəyan edib ki, Gürcüstanın qızıl ixracı 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 20 faiz, 2012-ci illə müqayisədə isə 15 faiz artıb.

Gürcüstanın qızıl ixracı son 13 ilin ən yüksək səviyyəsinə çatıb - 2024-cü ilin ilk 11 ayında Gürcüstan 96,2 milyon dollar dəyərində 2,4 ton qızıl ixrac edib. Bu rəqəm 2012-ci ilə müqayisədə 15 faiz çoxdur.

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında işlənməmiş və ya yarım emal olunmuş və ya toz halında qızıl

əsasən İsveçrəyə (2,25 ton) ixrac edilib. Bundan əlavə, Türkiyəyə (0,13 ton) və BƏƏ-yə (0,02 ton) az miqdarda məhsul ixrac edilib.

Dünyada qızılın bahalaşmasından sonra Gürcüstan qızılının ixrac dəyəri də 23,7 faiz artıb. 2023-cü ildə bir ton gürcü qızılı orta hesabla 32,4 milyon dollara başa gəlib, 2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları üçün orta ixrac qiyməti isə 40,1 milyon dollara yüksəlib.

Qeyd edək ki, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarının məlumatına görə, Gürcüstan qızılı 3,7 faizlik payla ən böyük ixrac malları siyahısına daxil edilib və səkkizinci yerdədir.

Bağça işçilərinin maaşları artırılıb

Tbilisi meri Kaxa Kaladze bildirib ki, uşaq bağçası işçilərinin maaşları orta hesabla 25 faiz artırılıb.

Söhbət Tbilisi ərazisindəki dövlət uşaq bağçalarının işçilərindən gedir; onların orta maaşı 300.0 lari idi.

"Bu, Baş nazirin vədi idi və biz sözsüz ki, onu yerinə yetiririk", - deyərək Kaladze bildirib.

Onun sözlərinə görə, 13,5 minə yaxın uşaq bağçası işçisi bütün dövlət qulluqçuları üçün qanunla nəzərdə tutulmuş illik 10 faizlik

maaş artımından əlavə, 125 lari məbləğində əlavə maaş alacaq.

Hazırda Tbilisidə 190 dövlət uşaq bağçası var - onlarda təlim-tərbiyə pulsuzdur, lakin orada yalnız Gürcüstan vətəndaşları və yaşayış icazəsi olan şəxslər qəbul olunur.

Uşaq bağçalarına qeydiyyat elektron qaydada yaz aylarında aparılır - ilk olaraq ehtiyacı olan ailələrin uşaqları, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar və qardaşı və bacısı artıq bağçada böyüyənlər qeydiyyatdan keçirlər.

SAĞLAMLIĞIMIZI QORUYAQ

YÜKSƏK QAN TƏZYİQİNİ AZALDAN 6 QIDA MƏHSULU

İnsanların 1/3 16—24 yaşlarında hipertoniyanın hər hansı bir formasından əziyyət çəkir. Son araşdırmalar göstərib ki, xəstəlik yüngül formada olsa belə, vaxtından əvvəl qocalmağa və beyin zədələnməsinə səbəb ola bilər. Daim yayılan bu epidemiyanın ənənəvi üsulla, yəni dərman qəbul etməklə qan təzyiqinə nəzarət etmək xərçəngin və başqa xəstəliklərin ehtimalının artmasına səbəb olur. Lakin qan təzyiqini aşağı salınması üçün başqa vasitələr də mövcuddur. Bu üsullardan biri qeyd olunan altı qidadan düzgün istifadə etməkdir. Bu qidalar: **badam, kayen bibəri, hind cevizi südü (kokos südü), çiy kakao, zərdəçal (kurkuma), darçındır.** Bu sayımızda siyahımızdakı birinci qida məhsulu olan **badam** haqda ətraflı məlumat veririk.

1.Badam

Badamın orqanizm üçün qiymətli xüsusiyyətləri onun tərkibindəki vitaminlərə əsaslanır. Badamın tərkibində vitaminlər (A, C, E, B qrupu), antioksidantlar, minerallar (kalsiumun tərkibinə görə bütün digər qoz-fındıq növlərini üstələyir), monodoymamış yağlar, linoleik turşu, Omega-6 yağ turşuları, zülallar və lif var. Badam proteini ərzəq məhsulu kimi yüksək qida dəyərinə malikdir və vegetarianlara (ət məhsulları yeməyənlər) protein ehtiyatlarını artırmaq üçün tövsiyə olunur.

100 qram məhsulun tərkibində manqanın gündəlik dozası, B2 vitamininin 80 faizi və dəmirin gündəlik dozasının yarısı var.

Şirin badam, faydalı xüsusiyyətləri sayəsində bədəne çoxşaxəli təsir göstərir: immunitet sistemini gücləndirir; xolesterol lövhələrini həll edir və aterosklerozun inkişafının qarşısını alır;

yuxusuzluğu aradan qaldırır; mədədə turşuluq səviyyəsini normallaşdırır və tənzimləyir; mədə ağrısını və narahatlığı aradan qaldırır; bağırsaq peristaltikasını stimullaşdırır; ürək ritmini və qan təzyiqini bərpa edir; əhval-ruhiyyəni yüksəldir; enerji və canlılıq yükləyir; fiziki hazırlığı yaxşılaşdırır; qan şəkərinin səviyyəsini azaldır; hemoqlobini artırır; zəhərli maddələri çıxarır; qanı təmizləyir; asma simptomlarını aradan qaldırır; sinirləri sakitləşdirir; bədənin vaxtından əvvəl qocalmasının qarşısını alır; xərçəngin qarşısını almağa xidmət edir.

Badam insan orqanizmi üçün xüsusilə qan azlığı, soyuqdəymə, miqren, depressiya, qıcolma, tənəffüs, ürək-damar, sinir və həzm sistemi xəstəliklərində faydalıdır. Aşağı qlisemik indeksinə görə şəkərli diabetdən əziyyət çəkən insanlar tərəfindən istehlak edilə bilər.

Məktəblilərin və tələbələrin, eləcə də zehni işlə məşğul olan insanların qida rasionuna badam ləpələrinin daxil edilməsi məqsəduyğundur. Onlar beyin fəaliyyətini aktivləşdirir, yaddaşı yaxşılaşdırır və konsentrasiyanı artırır.

Bir ovuc çiy badam yemək sağlam qan təzyiqinin saxlanmasına əhəmiyyətli təsir göstərə bilər. Badam hipertoniyanı dayandırmaq üçün pəhriz yanaşmasının əsas elementidir, çünki onlar qan xolesterolunu azaltmağa, damarlarda iltihabı

asanlaşdırmağa və qan təzyiqini aşağı salmağa kömək edən doymamış yağlarla zəngindir.

Badam əsasən yağ və kalori ehtiva etsə də, arıqlamağa və əzələ inkişafına kömək edir, yəni sağlam qan dövranını təşviq edir. Qan təzyiqini aşağı salan digər qoz-fındıqlarla birlikdə yeyildikdə, badam ürək-damar sağlamlığı üçün ən sağlam qidalardan biridir.

Badamın tərkibində zülallar (20%); yağlar (50%); karbohidratlar (13%); lif (4%); mineral maddələr (2,5%) var.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə 1000 qida üzərində aparılan araşdırmaya görə, badam gündəlik qida ehtiyaclarını ödəmək üçün lazım olan qidalar arasında "qidalanma uyğunluğu"nda birinci yerdədir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, dozadan artıq olarsa, badam faydaları ilə yanaşı zərər də verə bilər.

Bu, artıq çəki, başgicəllənmə, huşunu itirmə, ürək dərəcəsinin artması və hətta dərman intoksikasiyasına səbəb ola bilər.

Badamın kalori miqdarı olduqca yüksəkdir (təxminən 600 kilokal. qədər). Buna görə də, məhsula çox meyl etməməlisiniz. Kişilər üçün gündəlik doza 50 qrama qədər (10 ləpə), qadınlar və uşaqlar üçün isə 20-30 qram (5-7 ləpə) olmalıdır.

Acı badam yemək olmaz. Onun ləpəsində qlikozid amiqdalin var, parçalandıqda zəhərli hidrosiyani turşu əmələ gətirir. Böyük dozalarda yaşlılarda şiddətli zəhərlənməyə və uşaqlarda ölümə səbəb ola bilər.

Əlavə edək ki, şirin badam, faydalı xüsusiyyətlərinə əlavə olaraq, əks göstəricilərə də malikdir, bunlara aşağıdakılar daxildir: fərdi dözümsüzlük; piylənmə - iştahı artırır və bədəni kalorilərlə doldurur; taxikardiya - ürək döyüntüsünü sürətləndirir; ürək xəstəliyinin kəskinləşməsi; psixi və sinir pozğunluqları; güclü həyəcan vəziyyəti və s.

(Davamı növbəti sayımızda)

Qəzet 1921-ci ildən nəşr olunur
გაზეთი 1921 წლიდან იბეჭედას ა კ ა რ ტ ვ ე ლ ი
"S A K A R T V E L O"Qəzetimiz milli sərvətimizdir
ჩვენი გაზეთი ეროვნული სიმდიდერია

İDMAN

İDMAN

**MERAB DVALIŞVILI UMAR
NURMƏHƏMMƏDOVU MƏĞLUB EDƏRƏK
ÇEMPIONLUQ KƏMƏRİNİ QORUYUB**

Merab Dvalishvili super yüngül çəkidə UFC çempionluq kəmərinə qoruyub.

Gürcüstanlı döyüşçü rusiyalı döyüşçü Umar Nurməhəmmədovu məğlub edib.

Qeyd edək ki, Merab Dvalişvili 2024-cü ilin sentyabrında Con Omallini məğlub edərək çempion titulu qazanmışdı.

Merab Dvalişvilinin MMA-da 19 qələbə və 4 məğlubiyyəti var; bu, Merab Dvalişvilinin ardıcıl 12-ci qələbəsi olub. Nurməhəmmədovun isə MMA-da ilk məğlubiyyəti olub, indiyədək rusiyalı döyüşçünün hesabında 18 qələbəsi var. O, indiyədək məğlub olmamışdı.

**ÇİNDƏ KEÇİRİLƏN BEYNƏLXALQ YARIŞDA
QARAÇÖPDƏN OLAN İDMANÇIMIZ BİRİNCİ YERƏ
SAHİB OLUB**

Çinin paytaxtı Pekin şəhərində keçirilən "Kikboksinq" idman növü üzrə K-1 beynəlxalq yarışına qatılan Qaraçöplü idmançımız Elvin Kazimov birinci yerə sahib olub.

Yarışda Rusiya, İran, Tayland, Çin, Gürcüstan, Vyetnam və digər bir sıra ölkələrdən 50-dən çox idmançı medallar uğurunda mübarizə aparıblar. 65 kq çəki dərəcəsində Elvin Kazimov döyüşdə çinli rəqibinə texniki nokautla qalib gəlib.

Məlumat üçün bildirək ki, İbrahim Məmmədovun yetirməsi olan Elvin

Kazimov bu günədək bir sıra ölkə miqyaslı və beynəlxalq yarışlarda iştirak edib və uğurlar qazanıb.

Q Ə Z A

**QARDABANI RAYONUNDA AĞIR YOL QƏZASI:
GƏNC OĞLAN HƏYATINI İTİRİB**

Qardabani rayonunun Birlik kəndində ağır yol qəzası baş verib.

"Lada" və "Volsvagen" avtomobilərinin toqquşması nəticəsində bir gənc oğlan həyatını itirib.

Qəza nəticəsində daha iki nəfər yaralanıb. Yaralılar təcili tibbi yardım vasitəsilə xəstəxanaya aparılıb.

Hadisə yerinə polis və təcili tibbi yardım briqadaları cəlb edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

**DÜNYANIN İLK TRİLYONERİ
KİM OLACAQ?**

Milyardlar "yarışda" geri qalır. İlk trilyonerlər artıq yoldadır.

Hazırkı tendensiyalar davam edərsə, növbəti on il ərzində ən azı beş nəfərin sərvəti 1 trilyon ABŞ dollarını aşacaq.

Hazırda dünyanın ən zəngin şəxsi olan "Tesla" və "SpaceX" şirkətlərinin rəhbəri İlon Maskın (Elon Musk) sərvəti 430 milyard dollardan artıqdır və onun bu rəqəmə beş ildən az müddətdə çatacağı gözlənilir.

"Oxfam", 2024-cü ilin dünyanın ən varlı şəxsləri və ailələri üçün olduqca qazanc gətirən bir il olduğunu bildirib. Xüsusilə ABŞ-nin sürətlə artan fond

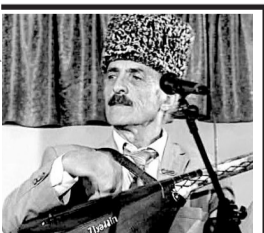
bazarı bu artımın əsas səbəblərindən biri kimi göstərilib. Sərvətlərin bu qədər sürətlə artması "Oxfam"-ın əvvəlki il üçün hazırladığı hesabatı yenidən nəzərdən keçirməsinə səbəb olub. İndi proqnozlara görə, növbəti on il ərzində yalnız bir nəfərin deyil, bir neçə nəfərin trilyoner olacağı gözlənilir.

"Bu, təsəvvür edilməz bir məbləğdir," - deyərək "Oxfam America" təşkilatının yüksək vəzifəli siyasi rəhbəri Rebekka Riddel (Rebecca Riddell) bildirib. "Bu cür ifrat qeyri-bərabərlik qətiyyənlə qeyd etməyə dəyər bir şey deyil."

BAŞSAĞLIĞI

"Gürcüstan" qəzetinin kollektivi Borçalı ozan-aşıq məktəbinin layiqli nümayəndəsi, ustad sənətkar Aşıq Ziyəddinin (Ziyəddin Məhəmmədovlu Əliyev) vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Baş redaktor:
Xaləddin YOLÇUYEV

Redaktor müavini:
Binnət MƏMMƏDOV

Redaksiyanın ünvanı:
Tbilisi şəh. Tsereteli pr. 142, I mərtəbə.
E-mail: Gurstustan_1921@mail.ru İNDEKS 66444
Əlaqə telefonu: +995 32 222 04 76

Qəzet "Kolori" nəşriyyatında çap olunur.
Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır
və onlara rəy verilmir. Müəllifin mövqeyi ilə re-
daksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər.

Foto E.Şahvələdindir.

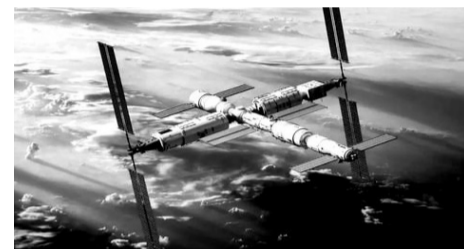
MARƏQLİDİR**KOSMOSDA İLK DƏFƏ OKSİGEN
ƏLDƏ EDİLİB**

Çinin idarə olunan "Şencou-19" ("Shenzhou-19") kosmik gəmisinin ekipajı Çin kosmik stansiyasında süni fotosintez təcrübələri uğurla həyata keçirib.

"South China Morning Post" nəşri bu təcrübələrin dünyada ilk dəfə reallaşdığını bildirib. Missiya çərçivəsində astronomlar kosmosda oksigen və raket yanacağı üçün vacib komponentlər istehsal edən süni fotosintez texnologiyasını uğurla sı-

naqdan keçiriblər.

Bu nailiyyət gələcək uzunmüddətli kosmik missiyalar üçün mühüm addım hesab edilir.

ABUNƏ YAZILMAĞI UNUTMAYAQ!**"GÜRCÜSTAN" QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏRİN VƏ
ABUNƏÇİLƏRİN NƏZƏRİNƏ!****Hörmətli oxucular!**

"Gürcüstan" qəzeti Sizin sayə-nizdə bir əsrdir ki, davamlı nəşr olunaraq, öz üzərinə düşən və-zifələri layiqincə yerinə yetirib, oxuculara sədaqətlə xidmət edir. Mənəvi çırağımız olan qəzetimiz həmişə Sizə arxalanmış, Sizdən il-ham almışdır.

"Gürcüstan" qəzeti öz səsi, sözü ilə sələflərin mübariz ruhunu, həmişə-yaşar ənənələrini qoruyub saxlayır və beləliklə, aybaay, ilbəl, nəsibə-nəsib Gürcüstan azərbaycanlılarının həyat salnaməsini yaradır, mənəvi dəyərlərimizin zənginləşməsinə töhfələr bəxş edir, milli-mənəvi dəyərlərimizin daşıyıcısı kimi, dilimizin saflığının keşiyində qürur-la dayanır. Qəzetimiz 2020-ci ilin mart ayına qədər 2000 nüsxə ilə nəşr olunurdusa, hal-hazırda qəzetin ya-yım coğrafiyası genişlənməmiş, abunə sayı 55 faiz artaraq, 3100 nüsxəyə çatmışdır. Bir əsrdən çox ömrü olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq hər birimizin mütləq mənəvi borcudur. 2025-ci ildə "Gürcüstan" qəzetinə abunə olmaq istəyən şəxslər-fərdi abunəçilər (adını, soyadını və ünvanını göstərməklə), məktəblər,

idarə, müəssisə və təşkilatlar yerlərdə qəzetin müxbirləri ilə və ya E-mail:Gurstustan_1921@mail.ru elektron poçtu vasitəsi ilə müqavilə bağlamaqla abunə haqqını qəzetimizin səkkizinci səhifəsində göstərilən bank hesabına köçürə bilərlər.

"Gürcüstan" qəzetinə illik abunə haqqı 20 (iyirmi) lərdir. İl ərzində abunəçiyə həftədə bir dəfə olmaqla 50 (əlli) qəzet təqdim ediləcək.

Milli mənəvi dəyərlərimizi yaşadan, dilimizin keşiyində du-ran, varlığımızın göstəricisi olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq və ondan bəhrələnmək üçün abunə olmağı unutmayın.

Qəzetimizə il boyu abunə ola bilə-rsiz. Abunə müddəti ödəniş tarixindən başlanır. "Gürcüstan" qəzetinin qayğıkeş, əməksevər kollektivi Sizin xidmətinizdə dayanaraq, etimadınızı doğruldacaqdır.

Əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Qeyd: Qəzetin abunəçiyə vaxtında çatdırılması təmin olunacaq.

Müdiriyyət.

გაზეთის ანგარიშის ნომერი

შპს „გურჯისტანი“ ს/კ 203863792

ანგარიშის № GE03LB011185703773000

სს ლიბერთი ბანკი SWIFT: LBRTGE22